Budapest, 1901. Hatodik évfolyam. 241. szám. Hétfő, szeptember 2.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

KÖNYVTÁRA

Külföldi szemle.

Budapest, szeptember 1.

Minél közelebb jut a nap, amelyen a békeszerető cár találkozni fog a monarchiánkkal szövetséges német birodalom császárjával, annál jogosabb a reményünk, hogy a magyar közvéleményben észlelhető nyugtalanság végképp el fog tünni. A teljes megnyugvást természetesen csak a külügyi hivatal hozhatja meg, amely bizonyára nem fogja összetett kezekkel nézni az orosz agitációnak azt az aknamunkáját, amely már hónapok óta megint „érdekessé“ teszi a Balkánt. A berlini politikai körök nem látják a Balkán helyzetét oly sötétnek és ebben a vélekedésükben hivatkoznak a pétervári hivatalos körök békés hangulatára. Igy az egyik berlini ujság pétervári tudósitója előtt egy hivatalos orosz személyiség kijelentette, hogy Ausztria-Magyarországnak semmi oka sincs nyugtalankodni Oroszország balkán-politikája miatt. Oroszország szilárdul ragaszkodik a Balkánon fennálló status-quohoz és semmiféle változást nem tervez. Oroszország békeszeretete kétségen felül áll. Érthetetlen, mondta az a politikus, hogy miért nyugtalankodnak az utóbbi időben Ausztria-Magyarországon, hiszen tényleg nem történt semmi, ami alkalmat adhatna arra, hogy Oroszország szándékai iránt bármely állam is bizalmatlansággal viseltessék. Hát ez mind igaz lehet, de az orosz kormány igazán csak akkor adná jelét őszinteségének, ha egyszer s mindenkorra megértetné a pánszláv agitátorokkal, hogy a hivatalos Oroszország támogatására nem számithatnak. Mostani viselkedésével azonban oly veszedelmes játékot üz, amely homlokegyenest ellenkezik az 1897-iki egyezménynyel. Erre nézve hárul külügyi hivatalunkra a legfontosabb feladat és ez irányban remélünk megnyugvást a cár danzigi látogatásától is.

Franciaország lázasan várja a nagy pillanatot, amelyben a minden oroszok cárja a köztársaság elnökének keblére borul. A deliriumszerü ujjongás azonban sokat vesztett erejéből, amióta kitudódott, hogy a várva-várt hatalmas vendég nem fogja elkerülni a német földet, sőt előbb Danzigba megy és csak azután viszi hajója a dunquerquei kikötőbe. A félhivatalos *Journal de St. Petersbourg* lelkes hangon emlékezik meg a franciák nagy öröméről és azt mondja, hogy a nemzeti lelkesedést jellemző egyhanguság mutatja, mennyire tudják a franciák annak a köteléknek értékét, amely a két nemzetet összefüzi. Ezt a köteléket, ugymond, felejthetetlen események szilárditották meg, amelyek kitörölhetetlenül élnek a két nemzet emlékezetében. A kronstadti és touloni flotta-látogatások és az orosz cári pár első franciaországi utja kitörölhetetlen nyomot hagytak a történetben. A küszöbön álló nagy esemény ujabb szem lesz a tények e láncolatában, amelyeknek politikai horderejo oly jelentékeny. A két hatalom egyesülése hatalmas tényezője a népek közti békés viszony fennállásának, amelyre az egész müvelt világnak oly nagy szüksége van és melyet oly epedve óhajt. Olyan nemzet, mint a francia, amely a munkát annyira tiszteletben tartja és amely az áldásthozó munkásságnak annyi erélyt szentel, különösen érzi a béke szükségességét. Teljes egyetértés van e tekintetben a két nagy nemzet közt, amint hogy Oroszország már oly sok jelét adta annak, hogy a többi nemzetekkel jó barátságban akar élni. Ez egyik alapelve a francia-orosz szövetségnek, amelynek magasztos jellegét mindenütt méltányolják.

A cár franciaországi látogatásával kapcsolatban a brüsszeli *Petit Bleu* irta, hogy a cár franciaországi látogatása alatt fogadja majd Krügert, Transvaal ősz elnökét. Most maga dementálja hirét, azt irván, hogy Krüger sokkal tapintatosabb ember, hogysem bizonyos eseményeket ügyetlenül maga idézzen elő. Krügert a türelem erénye disziti és ez megengedi neki, hogy bevárja a „pszikológiai órát“. Nem lehetetlen, hogy ez az óra igen hamar ütni fog és már a cár utazása idején, de ez teljesen független Krüger elnök tevékenységétől.

Délafrikában nap nap után kedvezőtlenebb az angolok helyzete. A Fokföldön egyre elkeseredettebb a lakosság és most már nem csak a hollandi afrikanderek, hanem az angolok is elégedetlenkednek. És ez érthető, ha meggondoljuk, hogy a fokföldi angolok már hónapok óta védtelenül ki vannak szolgáltatva a boerok támadásainak és hogy különösen a farmokon élő angolok semmiféle oltalomra nem számithatnak. De Transvaalban is igen sok angol van, akit a bányaipar pangása és a farmok felégetése érzékenyen megkárositott. A Fokföld a legnagyobb zürzavar képét tünteti fel, hiszen eddig a boerokat még főmozdulataik szinteréről sem sikerült elüzni. Széles körökben nagy aggodalmat kelt az is, hogy mind több kaffert látnak el fegyverrel, amiben a Fokföld ismerői nagy veszedelmet látnak. Aki egyszer a bennszülöttek közt élt, tudja, hogy mennyire nekibátorodik a kaffer nép, ha fegyvert és lőszert adnak a kezébe, hátha még fegyvertelenül látják a fehéreket. Pedig a fehérektől, ha nem álltak be a védelmi csapatba, mindenütt elszedték a fegyvereket. Már most észrevehető, hogy a bennszülöttek vakmerően viselkednek és akárhányszor előfordult, hogy a farmereknek bennszülött személyzetük után kellett indulniok.

Nyolc *avuanta vezér* és ugyanannyi *macedon bolgár főnök* még 1898-ban egy közös tervben állapodott meg, amely csak most pattant ki. Ez az egyezmény az alapja a macedon-bolgár egyesületek politikai törekvéseinek. E szerint főképp a török birodalom nyugoteurópai tartományainak felosztását tervezték két autonom provinciára: Albániára és Macedoniára. Albániának *Elbassan*, Macedoniának Szaloniki lett volna a fővárosa. A két tartomány főkormányzóit a szultán nevezte volna ki öt évre a hatalmak hozzájárulásával. Macedónia főkormányzói állására *Battenberg* Ferenc József herceget szemelték ki. A közigazgatást Kelet-Ruméla mintájára akarták berendezni. Időközben a szófiai török konzul utján a szultán értesült a tervről és csakhamar két szárnysegédét küldte Albániába. Állitólag mohamedán albánok is kezükre jártak a macedonoknak e terv megvalósitásában.

TÁRCA.

A koldus.

— A *Budapesti Napló* tárcája. —

Irta: *J. H. Rosny.*

Valóban, szólt Sainville, a multba révedező mosolylyal, nem tudok védekezni a koldusok ellen, különösen azok ellen nem, akik némiképp elhihető történetet beszélnek el nekem! Tudom, hogy piszkos társaság, tudom azt is, hogy hiába ad nekik az ember alamizsnát. De gondolja meg, hogy magam is egykor koldus voltam és millióim onnan származnak. Valahányszor az utcákon megszólit valaki és elbeszéli nekem, hogy Khinából gyalog jön és a Panama-bukásnak lett áldozata, mintha szemem elé kerülne szerencsém tündértörténete.

189 . . . nyarán Saint John of Golden Lakeban voltam; az Egyesült Államok egy hires fürdőhelye az, ahol a köszvényesek keresnek gyógyulást. Segéd voltam egy Faraday nevü ember üzletében, aki orvosságot és alkoholt árult. Fizetésem elég tisztességes volt és félre is tehettem belőle. A balsors üldözése kényszeritett erre a foglalkozásra és eltökélt szándékom volt a szerencsét bármily módon megragadni, ha egyszer alkalmam kinálkozik reá. Az alkalom csakugyan kinálkozott is és merő véletlennek köszönhettem.

Vasárnap volt. Szomoruan sétálgattam a festői halmokon, melyek a Golden Lake völgyeit körülveszik. Egyszerre ráesett tekintetem egy táblára, amelyen valaki üres telkét kinálja eladásra. Megálltam és figyelmesen elolvastam. A hely gyönyörü volt és elgondolkoztam azon, hogy mily nagy élvezet volna itt egy magános házban lakni, melynek kertjeiben oly csodás növényzet tenyészik.

Álmaimat tovább szőve leültem egy mohával benőtt nagy kőre. A fü közt megmozdult valami és felugrottam. Kis fekete kigyót pillantottam meg, amely felemelte fejét. Nem félek az ily állatoktól, de utálom a fajtáját. Ezért ugrottam föl oly hirtelen. Kabátom vége megakadt az éles kövön. Kabátom elszakadt, a kő megfordult és egy üreg tünt elő, amely hemzsegett a féregtől. A kigyó eltünt, én meg folyvást a lyukat néztem és botommal piszkálgattam. Egyszerre egy kemény, sárgás szinben csillogó tárgyra akadt és mikor lehajoltam, észevettem, hogy a kőben egy darab érc van, és csakhamar azt is tudtam, hogy arany.

Egy negyed óráig ültem a kövön és mágikus reménységben ringatóztam, szivem ugy vert, mint a harang. Mintha hipnotizáltak volna, nem tudtam összeszedni a gondolataimat. Szerencsére senki sem járt arra. Gondosan visszagörditettem a követ helyére, néztem a keritésre erősitett, durva táblát és láttam, hogy az én aranybányám két hektár földhöz tartozik. Saint Johntól ily nagy távolságra mind a két hektár nem kerülhet többe 150 dollárnál és nekem az egész vagyonom 100 dollárra rugott. A vevő készpénzben tartozik fizetni, még pedig legkésőbb e hét végéig. Hogyan szerezzek magamnak 50 dollárt?

A rákövetkező napon különböző terveken törtem a fejemet. Igen jó tervek voltak, de mindegyiknek megvolt az a kellemetlen oldala, hogy végrehajtásukhoz idő kellett. Megpróbáltam főnökömtől előleget kérni. Éppen kifizette a fizetésemet és sokkal keményebb és ridegebb szive volt, hogy sem tiszta szivességből valamit tenne; kereken el is utasitott kérésemmel. Ekkor elhatároztam, hogy koldulni fogok. Ez a lépés nem járt minden veszedelem nélkül, de a véletlen elárulta körülbelül tiz oly jótékony nőnek a nevét, akiktől nem kellett félni, hogy feljelentik a rendőrségnek, ha az ember segitségért folyamodik hozzájuk.

Nem fogom fárasztani önt annak a romantikus történetnek elmondásával, amelyet kiszeltem. Elég az hozzá, hogy nem volt szerencsém. Szellemes ötleteim dacára sem tudtam péntekig többet összehozni husz dollárnál.

A nap nyugovóra hajolt, a midőn a Golden Lake partján álldogáltam. Mély bánat fogta el szivemet; láttam, hogy az *én aranybányám* elveszett, vagy pedig el kell árulnom titkomat ama furfangos yankeek egyikének, akik a helyzetet oly ügyesen ki tudják használni a maguk céljaira. Elgondolkozva a kegyetlen sorson, egy fiatal nőt látok felém közeledni. Gyönyörü volt; hosszu fekete haja, szemeiben a zöld oceán tükröződött vissza és arcán a hó és selyem fénye játszadozott. Még kétségbeesésemben is éreztem a belőle sugárzó varázst. Száz szerelmes nemzedék lelke forrt keblemben. Mégis volt bátorságom odalépni hozzá és szánalmas hangon dadogtam:

— Asszonyom, könyörüljön rajtam,... én...

Rám nézett mennyei szemeivel. És akkor

BELFÖLD.

A választások előtt. Nagyvárad város szabadelvüpártja ma rendkivül népes közgyülést tartott *Hlatky* Endre elnöklése mellett. A gyülés mindenekelőtt ujjászervezte a pártot. Elnök lett egyhangu lelkesedéssel *Hlatky* Endre, alelnökök: *Hoványi* Géza, *Mezey* Mihály, *Konrád* Márk, *Ullman* Sándor és *Reisman* Mór. A szervezkedés után zajos lelkesedéssel elhatározták, hogy *Nagyvárad* város képviselőjévé ujból *Tisza* Kálmánt jelölik, akinek szeptember 4-iki beszámolója után *Hlatky* Endre pártelnök a párt megbizásából ünnepiesen felajánlja a jelöltséget.

Gróf *Forgách* Antal mondotta el beszámolóját *balassagyarmati* választói előtt. Kijelentette, hogy az egységes és egyöntetü szabadelvüség a hitvallása. Felsorolta a jelen országgyülés alatt hozott törvényeket. Az állami közigazgatást sürgősnek és szükségesnek tartja. — A beszámolót nagy tetszéssel fogadták, mire Balás József inditványára egyhangulag ujból gróf *Forgách* Antalt kiáltották ki képviselőjelöltnek, ki a jelölést köszönettel elfogadta. *Széll* Kálmán miniszterelnökhöz a következő táviratot küldötték:

A balassa-gyarmati kerület szabadelvü pártjának választói a kerület képviselőjelöltjéül ma egyöntetü és osztatlan lelkesedéssel gróf Forgách Antalt jelölvén, ebből az alkalomból törhetetlen hüségüket és tántorithatatlan bizalmukat nyilvánitják Nagyméltóságod személye és a kormány iránt, mely Nagyméltóságod bölcs és a haza üdvét szem elől sohasem tévesztő vezetése mellett az államélet terén minden irányban a szabadelvüség magasztos eszméit és elveit viszi diadalra. Az őszinte ragaszkodásnak legmelegebb hangján biztositjuk Nagyméltóságodat, hogy áldásos müködését csekély erőnkkel támogatni meg nem szününk. *Vannay* Ignác kir. tanácsos, *Balás* József, ügyvédi kamarai elnök, a szabadelvüpárt elnökei.

Üdvözlő táviratokat küldtek *Wlassics* kultuszminiszternek és *Podmaniczky*nek, a szabadelvüpárt elnökének.

A marosujvári szabadelvüpárt képviselőjelöltjéül gróf *Bethlen* Sándor marosgezsei nagybirtokost jelölte. Bethlen Ebergényi képviselővel jelent meg a jelölő gyülésen és programmbeszédében a szabadelvüpárt tántorithatatlan hivének vallotta magát. A jelölő gyülésen 500 választó vett részt Báró *Kemény* Géza, a jelenlegi képviselő a mandátumra nem reflektál.

Az *apatini* kerület szabadelvü-pártja *Szeberényi* István kir. közjegyző vezetése alatt gyülésre jött össze, melyen a választók nagy lelkesedéssel *Fernbach* Péter nagybirtokost kiáltották ki képviselőjelöltnek. *Fernbach* a jelöltséget elfogadta, amiről *Széll* Kálmán miniszterelnököt és báró *Podmaniczky* Frigyest táviratilag értesitették.

A csákvári kerület függetlenségi pártja vasárnap délután Csákvárott dr. *Horváth* Gyulát jelölte képviselőnek. A gyülést *Kontra* Imre pártelnök vezette, a jelöltet *Urházy* Lajos lovasberényi ref. lelkész ajánlotta. Beszédeket mondottak: dr. *Horváth* Gyula, dr. *Eötvös* Bálint, *Gara* József és *Dézsy* Mihály. *Kossuth* Ferencet táviratilag üdvözölték.

Komjáthy Béla országgyülési képviselő ma Olay Lajos és Bartha Ödön képviselők kiséretében bejárta kerületét. Délelőtt *Geöczön*, délután *Csapon* tartott beszámolót. Este banket volt tiszteletére.

A *tápéi* kerület függetlenségi pártja Szegeden jelölő gyülést tartott. Egyhangulag dr. Kelemen Béla szegedi ügyvédet kiáltották ki jelöltjüknek. Kelement küldöttség kérte a gyülésre, hol programmbeszédet tartott.

---

lelkem fellázadt magam ellen. A megalázás könnyei omlottak szemeimből. Minden elfogadhatóbbnak látszott előttem, mint az, hogy e csodálatos teremtés előtt megaláztam magamat és igy szóltam hozzá:

— Hazug történetet akartam önnek elbeszélni . . . de nem tudok! . . . Inkább megmondom önnek az igazat és kezébe teszem sorsomat... Ötven dollárra van szükségem, hogy megvehessek egy aranybányát.

Ő előbb jól rám nézett, mintha őrülttel állna szemben. Egy lélekzetre elmondtam neki történetemet és sikerült őt meggyőznöm. Egy percig gondolkozott, de aztán megjegyezte jóságos, bájos mosolyával:

— Csak szegény tanitónő vagyok, de van száz dollárom, elhozom önnek holnap reggel . . . és ön megveheti a kis telket. Ha az aranybánya csak csalódás volt, ugy a telek mégis elég biztositék lesz arra a csekély összegre.

Nem szóltam semmit és elfogadtam az ajánlatát; elfogadtam másnap a szegény tanitónő megtakaritott pénzecskéjét és megvásároltam azt a két hektárnyi telket 140 dollárért.

A bánya rendkivül gazdag volt, folytatta Sainville és tekintete elkalandozott. Husz millió urává tett... De ezt a vagyont neveztem boldogságom tündér-történetének. Szebbet találtam azon a napon, mint a milliókat és tiz év óta borulnak az éjfekete fürtök keblemre. Még most is csodálkozik-e, ha nincs erőm elutasitani a koldusokat, ha a magányos utcák sötétjében megállitanak.

Az állami tisztviselők mozgalma.

Budapest, szeptember 1.

A *temesvári* állami tisztviselők állandó bizottsága az összes állami tisztviselőkhöz, illetve a megalakult állandó bizottságokhoz felhivást intézett, amelyben egy *állandó központi szervezet* létesitése érdekében száll sikra. A tervezett kongresszussal ugymond nem nyerhet befejezést a tisztviselők akciója, gondoskodni kell arról, hogy a hozott határozatok tényleg életbe is lépjenek, mert az ily nagy kérdésnek parlamenti elintézése sokszor oly viszonyoktól függ, melyeknek gyors és kellő időben való kihasználása az egész akció sikerére nézve döntő befolyással bir. Ezért javasolja a temesvári állandó bizottság, hogy a kongresszuson mindenekelőtt alkottassék *egy állandó központi szervezet*, mely a köztisztviselőkre vonatkozó összes kérdéseket állandóan és behatóan tanulmányozza, az azok sikeres megoldására szükséges javaslatokat kidolgozza és törekedjék, hogy a köztisztviselők jogos kivánalmai megvalósuljanak. Ennek feladata lenne arról is gondoskodni, hogy a tisztviselőket ért sérelmek gyors és kielégitő orvoslást nyerjenek; a netalán mutatkozó bajokra a kormány figyelmét felhivja és egyáltalában az aktiv kormányzás és politika által igénybe vett kormányt a köztisztviselőkre vonatkozó összes kérdésekben tapasztalataival, tanulmányaival és javaslataival támogassa.

Ily orgánom mellett, igy szól a felhivás, meg vagyunk arról győződve, a magyar köztisztviselői kérdés, mely nem pártkérdés, hanem a hazafiság, az eszélyesség, az állam megerősödésének, az állameszme feltétlen győzelmének a nemzeti konszolidációnak, a lehetőleg tökéletes közigazgatásnak és igazságszolgáltatásnak, a nemzet legnagyobb kulturális és gazdasági haladásának kérdése, gyors és kedvező megoldást fog nyerni. A magyar köztisztviselői kar ily organum segitségével végre el fogja érni azt az anyagi, jogi és erkölcsi helyzetet, mely a közszolgálat sikeres ellátásának mellőzhetetlen feltételét képezi. De, hogy az ily organum a kellő hatályival és eredménynyel működhessék, szükséges hogy annak kebelében oly szakerő müködjék, aki képzettségénél és eddigi munkásságánál fogva elég garanciát nyujt arra nézve, hogy a kijelölt feladatnak képes lesz megfelelni. Ennek előfeltételéül pedig tekintjük azt, hogy az illető a hivatalnoki hierarchán kivül álljon és oly független állással birjon, hogy a köztisztviselők jogai és jogos érdekeinek megóvása és érvényesitésére irányzott tevékenységében teszélyezve ne legyen.

A Magyar Köztisztviselők Országos Szövetségének meg volna ama kerete, melybe az ily független ügyészi szakérő beleilleszthető lenne, sőt a többi tisztviselői erők kitünő informativ szolgálatot végezhetnének egy ily kiváló szaktérfiu mellett.

Hogy azonban egy ily önálló és kiváló erő a köztisztviselők részére megnyerhető legyen, első sorban gondoskodnunk kell az anyagi eszközökről; ezeket pedig olyképpen véljük megszerezni, ha kimondjuk kötelezőleg, hogy *leggen minden köztisztviselő állandó tagja a központi szervezetnek* és miután e szervezet mindnyájunk érdekét egyformán fogja szolgálni, legyen a tagsági dij is egyforma, járuljon hozzá *minden köztisztviselő évenkint két koranával*. Ez az összeg olyképpen volna lerovandó, hogy negyedévenként 50 fillér mindegyik köztisztviselő fizetéséből az állampénztár által lerovatnék és a központi szervezet költségeire ennek átszolgáltatatnék. Csak ily központi szervezet felállitása és fenntartása esetében remélhető, hogy a kongresszusi határozatok nem fognak csupán „pia desideria“ maradni, hanem a köztisztviselők és az állam összes polgárai üdvére is közel időben megvalósulást fognak nyerni. Ezen okból ama kérelmet intézzük az összes állandó bizottságokhoz, szivesked-jenek oda hatni, hogy a többször emlitett központi szervezet felállitása és fenntartása az országos kongresszus által mindnyájunkat kötelező határozattá emeltessék.

•

Az *ujvidéki* állami tisztviselők augusztus hó 26-ikán népes értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy az általános tisztviselői kongresszuson kiküldöttek által résztvesznek. Kiküldöttekül megválasztották: *Kovácsics* József kir. járásbirót, bizottsági elnököt, dr. *Padányi* Ernő kir. táblabirót, *Zanbauer* Agoston kir. főgimnáziumi tanárt, *Bruck* Ferenc kereskedelmi iskolai igazgatót, *Zsámbokréthy* Dezső m. kir. posta- és távirdatisztet és *Schiff* Miksa kir. törvényszéki kezelőtisztet, bizottsági jegyzőt:

Az értekezlet még a következő határozatokat hozta:

Az értekezlet abban a meggyőződésben van, hogy a jelen pillanat nem alkalmas arra, hogy kivánságainak 10—20 pontba történő foglalásával a legtöbb, legégetőbb szükségről, a törzsfizetés emeléséről az összpontositott figyelmet elvonjuk s a helyzetet zavarosabbá tegyük. Aki sokat markol, keveset fog. Főserelmünk, hogy az állam tisztviselőinek, — különösen az alsóbb fizetési fokozatokban — nem biztositja a tisztességes megélhetés eszközeit, mert fizetésünk a tisztességes megélhetéshez kevés. Különösen a családos kis tisztviselő élete valóságos küzdelem a létért. Maradjunk tehát ennél, kérjük s követeljük a törzsfizetés javitását *1600 korona kezdő fizetés mellett*. Minden egyéb csak másodsorban kell, hogy mozgalmunknál tekintetbe jöhessen. A pozsonyi állami tisztviselők ide vonatkozó érvelését tesszük magunkévá, amely igy hangzik: A magas kormány már hosszu idők óta foglalkozik a fizetéselemelés kérdésével s igy abban a helyzetben van, hogy ez irányban javaslatait már rövid időn belül terjesztheti a törvényhozás elé; ha azonban a fizetésrendezéssel kapcsolatban a többi szükségesnek jelzett követelések, melyek eddig még az erre hivatott körökben tanulmányozás tárgyát nem képezték, szintén kormányhatósági intézkedés tárgyává tétetnének, ez könnyen okul szolgálhatna arra, hogy a fődolog a mellékdolgok mellett elvész és kedvező elintézése elodázva lesz, pedig gyors és kielégitő segitségre van szükség.

Ezeknek folyamányaképp kimondja az értekezlet, hogy megválasztott kiküldöttjeinek különben teljes szabad kezet hagyva, azt a megbizást adja, hogy ne engedjék a fizetésemelés kérdését semmiféle más kérdéssel komplikálni és együtt tárgyalni.

A fizetésemelés a jelennek égető, tovább nem halasztható szükséglete: minden egyéb kivánság csak a jövő távolabbi zenéje.

Mindenesetre azonban felkérendő lenne a magas királyi kormány, hogy megfelelő előmunkálatokat foganatositson:

a) a szolgálati pragmatika,
b) lakpénzünk megfelelő emelése,
c) a nyugdijtörvény módositása és
d) a majdnem valamennyi tisztviselő bizottság által rendszeresiteni kért családi pótlék rendszeresitésére vonatkozó törvények megalkothatása végett.

Különösen fontosnak tartja a bizottság a családi pótlék rendszeresitését. Az állam, társadalom és nemzet iránti kötelességeit csak a nős, családos tisztviselő teljesiti egész teljességében. S ennek jutalma lejében a családos magyar tisztviselő örökös anyagi gondokkal, a mindennapi megélhetés keserves gondjaival küzködik. Amint egyik tisztviselő-bizottság nagyon helyesen irja: A mai rendszerrel az állam prémiumot biztosit a nőtlen tisztviselőnek, holott nemzetgazdasági, nemzeti és emberi szempontok épp az ellenkezőt követelik. A zsablyai állami tisztviselők, tekintettel csekélyebb számukra és egyéb körülményeikre, a kongresszuson való képviseletükkel az ujvidékieket bizták meg.

•

Liptómegye tisztikara tegnap tartott értekezletén egyhangulag csatlakozott a győrmegyei tisztikar mozgalmához. Szükségesnek mondották ki, hogy a törvényhatósági tisztviselők még ebben az évben kongresszust tartsanak.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség	**56—12**
Kiadóhivatal	**54—39**

HIREK.

Budapest, szeptember 1.

— **BUDAPESTI NAPLÓ. Augusztus 31-én** uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **A dunántuli királygyakorlatok.** *Pécs* város közönsége lelkesen készülődik a király fogadására. A város feldiszitése céljából választott bizottság ma véglegesen elfogadta annak a diadalkapunak a tervét, amelyet a honvédhadapród-iskola és a sétatér felső részétől a püspöki palotához vezető uton fognak emelni. Két ilyen diadalkapu lesz: az egyiket, mely középkori lovagvárat ábrázol, *Piacsek* Gyula épitész, a diszitő bizottság elnöke, a másikat pedig francia stilusban Szikorszky Tádé tervezte. Az uj pályaudvarral szemben két piramist emelnek, tetején villamos fényszóróval. Tegnap társzekereken nagymennyiségü tábori sátort szállitottak *Görcsönybe*. Szeptember első napjaiban még nagyobbszámu sátor érkezik, mert ezuttal a szabad táborozással is nagyobb kisérleteket tesznek. *Görcsöny* közelében léghajó-állomást rendeznek be. A Pécsre érkező törvényhatósági küldöttségek elszállásolásáról a város gondoskodik. *Széll* Kálmán miniszterelnök Pécsett szintén a király kiséretében lesz. A honvédelmi miniszter már néhány nappal a király megérkezése előtt érkezik a hadgyakorlatok szinhelyére. *Verőcze* vármegye és Eszék város küldöttségeit a király Bécsből való érkezésénél *Noskovce* állomáson fogadja, mialatt az udvari vonatról a holmikat a keskenyvágányu vasutra átszállitják. Más küldöttséget a király Szlavoniában nem fogad. Szep-

tember 18-án *Hettyey* Sámuel pécsi püspök Görcsönyben a templomban, a királynak és kiséretének jelenlétében, reggel 8 órakor cseudes szent misét mond, mely után visszatér Pécsre, hogy a püspöki palotában fogadja a felséges urat és eléje vezesse a katholikus egyház küldöttségét.

— **A román királyi pár elutazása.** *Bukarest*ből telegrafálják, hogy a román királyi pár ma délután Szinajából *Ragatzba* utazott. A pályaudvaron megjelentek a miniszterek, a diplomáciai testület és nagyszámu közönség. A vonat elindulása előtt a királynénak virágbokrétát adtak át. *Ferdinánd* trónörökös és neje, továbbá sok polgári és katonai előkelőség *Predeálig* kisérte a királyi párt.

— **Az uj rektor.** Dr. *Vécsey* Tamás, a budapesti tudományegyetem 1901/02. évi rektora tegnap, augusztus 31-én vette át rektori hivatalát. A rektor hivatalosan fogad vasárnap és ünnepnap kivételével naponkint déli 12 órától 1 óráig.

— **A király porosz ezrede.** Tegnap este Bécsbe érkezett a *II. Ferenc császár* nevét viselő porosz testőrezred küldöttsége, hogy üdvözölje ezredtulajdonosát, királyunkat. A küldöttség, amelynek tagjai: *Raven* ezredes, az ezred uj parancsnoka, egy hadnagy és egy altiszt, mint a király vendége az Imperiál fogadóban szállt meg. *Raven* ezredes a küldöttségek élén ma mutatkozott be a királynak, aki őt háromnegyed óra hosszat tartó külön kihallgatáson fogadta. Este Schönbrunnban udvari ebéd volt, amelyen jelen volt Bülow katonai attasé is.

— **Kisiklott orosz udvari vonat.** Pétervárról táviratozzák, hogy a varsó-bécsi vasuton 411 versztnyire Pétervártól kisiklott egy orosz udvari vonat. A fűtő életét vesztette, a podgyászkocsi tönkrement. A vonaton utazott *Hesse* tábornok, a pétervári cári palota parancsnoka és *Kulowszin* a minisztertanács irodaigazgatója. A pálya kijavításánál kitünt, hogy egy darab sin hiányzott és ez okozta a szerencsétlenséget. A kellő elővigyázati intézkedés azért nem történt meg, mert az udvari vonat érkezését nem jelezték. Pétervárról a vasuti főfelügyelő és a főállamügyész a szerencsétlenség szinterére utazott.

— **Kinevezések a postán.** *A m. kir. posta-, távirda- és távbeszélő elnök-igazgatója Germarz* Károly cs. és kir. főhadnagyot, *Molnár* Lajos m. kir. honvéd főhadnagyot és *Mayer* János cs. és kir. főhadnagyot, *Juracic* Milán cs. és kir. tüzérhadnagyot, *Fabritius* Elemér m. kir. honvéd hadnagyot, *Kuharszky* Andor és *Mezei* Soma posta- és táviró-segédtiszteket, *Szapáry* Béla, *Borbély* István, *Csider* Ágoston, *Mojzes* Aladár *Kolozsvári* Béla, *Lányi* Dezső, *Böhm* Lipót *Pribék* Imre, *Kovács* Béla, *Jókai* Miklós, *Koch* József, *Lang* András és *Gulácsy* Gyula posta- és távirda-gyakornokokat, *Missuray* Ágoston, *Lőrincz* Sándor, *Lang* Jenő, *Binder* Félix Milán és *Marks* Rezső, a budapesti és zágrábi posta- és távirda-tisztképző tanfolyam végzett és alapvizsgát tett hallgatóit, végül *Antal* Athanáz volt posta-távirdatisztet a X-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába ideiglenes minőségü *posta- és távirdatisztekké* nevezték ki. Azonkivül kinevezte:

Modory Elek, Faller Róbert Grosz János, Heim Antal, Klár Sándor Bényi Károly, Tarjányi József, Vuchetich Lőrinc, Kleonesics Alajos, Mulics Zivkó, Geser Géza, Soós Zoltán, Sipos Mátyás, Rimschneider Emil Szálka Sándor, Pápay Zsigmond Glatz Rezső, Székely Jenő, Révész Pál Michnay Béla, Fésüs László Löwenbein Dávid, Szamostalvi Miklós, Rukavina János, Posmuk Vince, Kelén Adolf, Szatmáry Ferenc, Tóth Lajos, Török László, Polednák Ernő Appel Ernő, Kosztin György Lewin Imre, Pápa József, Slavkovics György, Mezei Géza, Hadnagy Béla, Vatter Pál Fodor László, Kádár József, Degreli István, Haeffner Zsigmond, Klem Ignác, Müller József, Kocsis Zoltán, Porpáczy Sándor, Ackermann János, Bass György, Csorba Sándor, Luczai Sándor Schöepflin Lajos, Artner János, Stasney Henrik, Szolgay Lajos, Vargha Kálmán, Malovics Antal, Fasching János, Gáspár Alfréd, Kaucz Ferenc, Szegedy Andor, Reidner Henrik, Szalai János, Capan Emil, Janda Károly Ujhelyi József Szélig Antal, Málz Arthur Szimeth Sándor, Ratkovszky Béla, Ruzics Alajos, Hankó Nándor Kohn Emánuel, Rátz Egon, Hofer Odön, Kiss Elemér, Kolossváry Lajos, Németh Antal Fabianics Lajos, Hlavicska István, Popovics Endre, Kovács Gergely, Pados Antal, Makahusz János, Kovács József Biró Zoltán, Veres Sándor, Molnár János, Radácsy Dezső, Höhne Károly, Szirmay Gyula Ambrus Dezső, Juh István Fekete Béla, Harmath Béla, Bodó Samu, Molnár Ferenc, Jánosy Rezső és Masztis Sándor, a budapesti és zágrábi posta- és távirdatisztképző tanfolyam végzett és alapvizsgát tett hallgatóit, ideiglenes minőségü *posta- és távirda-gyakornokokká.*

— **Beteg zeneszerző.** *Langer* Viktor, a *Tisza* Aladár néven ismert kitünő zeneszerző mint részvétel értesülünk, sulyos betegen fekszik Szent-Endrén, ahová nyári üdülésre utazott.

— **A pótvizsga áldozata.** *Paulai* Győző tizenhat éves iskolásfiu ma bátja lakásán ciankálival megmérgezte magát. A Rókusba vitték, ahol délután két órakor meghalt. Tettének oka, hogy a pótvizsgán megbukott.

— **Lulu herceg szerelme.** Érdekes könyv jelent meg *Fils d'Empereur* cim alatt Párisban. A szerzője Maurice *Quentin-Bauchard*, a második császárság hasonnevü szenatorának az unokája, aki könyvében *Napoleon Lajos*, vagy röviden *Lulu* hercegnek az életét és halálát irta meg, s alapos kutatások nyomán a hercegnek egy szerelmi viszonyáról fennálló egynémely adatot világit meg a könyv egyik fejezetében. Eugenia császárné tavaszszal és őszszel csaknem minden esztendőben meglátogatta Párist nehány napra, amikor Cap-Martinba ment, vagy onnan jött. Három esztendővel ezelőtt aztán az egyik párisi lap azt irta, hogy ezek a látogatások elsősorban egy unokájának, Napoleon Lajos fiának szól, akivel egy egyszerü angol leány ajándékozta meg a herceget alig nehány nappal azután, hogy 1879. január 1-én a zulukafferek lándzsáitól oly szerencsétlen halált halt. Azt is tudta ez a lap hogy a császárné Párisban neveltetni a gyermeket és idővel a katonai iskolába adja. A dolog ugy, ahogy közöltték, nem állt meg, hanem valami alapja mégis volt. A hercegnek, mielőtt Afrikába ment, csakugyan volt valami szerelme, egy angol leány, akihez gyöngéden ragaszkodott. Ezt a lányt Charlotte Watkynsnek hivták s jóravaló polgárszülők gyermeke volt. Sokat vitatták, hogy mért vágyott ugy Afrikába a herceg, de a sok föltevés között leginkább azt tartották legvalószinübbnek, hogy szigoru anyja felügyelete elől igyekezett kissé megszabadulni. Amikor aztán halála hire megjött, s a szerelmi viszonya is napvilágra került, ugy vélekedtek, hogy azért csatlakozott a zulukafferek ellen vezetett expedicióhoz, hogy az anyjának kedves házassági tervek elől meneküljön s igy mondott le egy hercegnőnek a kezéről is az angol leány iránt érzett szerelméről. A Quentin-Bouchard könyvének dokumentumai szerint azonban a herceg sokkal inkább át volt hatva mindig hivatásának a fontosságától, semhogy az angol leányt egyébnek tekintette volna, mint egy kedves idillnek. E mellett vall még az is, hogy a leány előtt nem is árulta el kilétét, hanem Louis Walter hadnagynak mondta magát. S a lányka csak halála után — amikor arcképe az ujságokban megjelent — tudta csak meg, hogy ki volt a barátja. E mellett szól a herceg végrendelete is, amelyben minden barátjáról megemlékezett csak éppen Charlotte Watkynsről nem. A herceg a kis lányt London külvárosában látta meg és mindjárt bele is szeretett. Sokáig tartott, amig a leány, aki jóravaló teremtés volt, végre nem utasitotta vissza a herceg közeledését, aki megnyerte a szivét. Egy szobácska, amelyet a herceg egy londoni borbélynál bérelt, volt boldogságuknak a fészke, ahonnan a herceg, mint valami csinyt tevő diák osont vissza Chislehurtba örökös aggodalomban, hogy az anyja rájön a dologra. Eugénia császárné csak akkor tudott az angol leány létezéséről, amikor a fiát már elvesztette s vajjon pártját fogta-e a leánynak, aki elájult, amikor Lulu herceget a császárné és sok fejedelmi személyiség jelenlétében ünnepiesen utolsó utjára kisérte, ezt nem igen lehet tudni. Annyi bizonyos, hogy nyolc esztendővel a herceg halála után a császárné nehány nyilvánosságra került levelet, amelyet Lulu a leányhoz irt, hamisnak nyilvánitott. Quentin-Bauchard a herceg fiáról szóló hiresztelést is legendának mondja. Azt állitja, hogy kutatásaiból meggyőződött ugyan egy gyermek születéséről, de ez a gyermek tizenhárom hónappal a herceg halála és tizenhét hónappal Afrikába menetele után látta meg a napvilágot. Amely rideg valósággal el is homályositja ennek az érdekes angol leánynak a nimbuszát.

— **Bartay Ede halála.** *Bartay* Ede kir. tanácsos, a Nemzeti Zenede igazgatójának elhalálozása alkalmából a zenede igazgatóválasztmánya ma délben ülésre jött össze, hogy a temetés dolgában határozzon. Az ülésen dr. *Rózsavölgyi* Gyula alpolgármester, a zenede alelnöke elnökölt. Elhatározták, hogy az elhunytat az intézet költségén temetik a főváros adományozta diszsirhelyen. A temetés holnap délután 4 órakor lesz. Bejelentették, hogy gróf *Zichy* Géza a zenede elnöke távirattal értesitette az igazgatóságot, hogy a temetésen személyesen résztvesz. A temetésen az igazgató választmány és a tanári kar testületben jelenik meg. A választmány az elhunyt emlékét jegyzőkönyvbe iktatta, az özvegyhez pedig részvétiratot intéz. Végül az elhunyt igazgató ideiglenes helyettesitésével az intézet legidősebb tanárát, Erney Józsefet bizta meg.

— **Egyetemi élet.** A budapesti m. tudományegyetemek összes karán ma reggel kezdődtek a beiratások. A központi épület hatalmas csarnokát a diákság sokasága lepte el. Leginkább a most először beiratkozók jelentek meg, akik azután mint vendégek az átellenben levő Egyetemi Körbe mentek át. Itt is megkezdődött a beiratás és igen élénk élet uralkodott. Megindult az ismerkedés és barátkozás. A korteskedés azonban ezuttal elmaradt, mert a kör csak a jövő esztendő január hónapjának közepén ejti meg választásait. A tudományegyetemen a beiratkozások e hónap 12-ig bezárólag tartanak.

— **Tüntető körmenet.** A szakszervezeti tanács felhivására ma délután tüntető körmenetet tartottak a munkások. Ezuttal nem politikai jogok, hanem gazdasági követeléseik mellett — tüntettek. Ennek kifejezést is adtak a sorok között vitt jelzőtáblákon is, melyeken a szokásos politikai jelszavak helyett a következő feliratok voltak:

— *Le a gyűjtési tilalommal!*

— Szabad védelmet a tőke ellen.

— *Jogot a sztrájkra!*

A gyülekezés a Kálvin-téren történt délután 2 órakor és egy órával később indult el a menet. Elől mentek a munkás-kerékpárosok, azután a szaktanács tagjai, a soroksári földmivelők küldöttsége és a szervezetek. Munkásdalokat énekelve mentek a kerepesiuton végig a Garay-térre, ahol gyülést tartottak. *Izrael* Jakab volt az első és egyetlen szónok, de ő sem fejezhette be beszédét, mert közben olyan zápor kerekedett, hogy a munkások legtöbbje futva menekült fedél alá. Az ott maradtak hamarosan elfogadták az előterjesztett határozati javaslatot, amely a munkások szabad szervezkedési jogát, és ellentállási jogának törvényes elismerését követeli.

— **A mezőőrök lefegyverzése.** A veterán is kedves figura, mikor komolyan hordja a kardját, csörgeti is, de kihuznia a világért sem szabad. A csősz pedig egyenesen a legklasszikusabb figurája a „fegyveres népnek". Éppen megforditottja a veteránnak. Ha ferdén nézel rá, vagy nem igen alázatosan emelsz előtte kalapot, menten rád fogja a puskáját s Isten őriz, ha agyon nem lő. *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter körrendeletet intézett az ország összes törvényhatóságaihoz a mezőőrök fegyverviselése tárgyában. Ez intézkedésére az a körülmény inditotta a miniszter, hogy az utóbbi időben nagyon elszaporodtak az esetek, hogy a mezőőrök lőfegyverük jogtalan használatával emberéletben tettek kárt. A körrendelet szeptember hó elsejétől kezdve megtiltja a mezőőröknek a lőfegyverek viselését s ezentul a mezőőrök csak ott viselhetnek fegyvert, hol a közbiztonsági viszonyok ezt feltétlen megkövetelik.

— **Lotuszvirágok Keszthely-Hévizen.** A nagyváradi *Püspökfürdő* hires tündérrózsájának (nymphaea thermalis) immár méltó párjai tenyésznek Keszthely-Hévíz 33° C. melegségü tavában. A dr. *Lovassy* Sándor keszthelyi gazdasági tanintézeti tanár által négy év óta kiültetett piros, rózsaszinü, fehér, kékes, lila virágu lótuszlajok pompásan diszlenek s évről-évre szaporodnak.

— **A miskolczi zsidóság ünnepe.** *Miskolczról* telegrafálják, az ottani izraelita hitközség *uj templomát* és *elemi iskoláját* ma avatták fel nagy ünnepélyességgel. Délelőtt 11 órakor volt a Erzsébet királynéról elnevezett elemi iskola felavatása. Az ünnepély az iskola disztermében volt. Jelen voltak *Kun* Bertalan ev. ref. püspök, *Horváth* Lajos főrendiházi tag, *Tarnay* Gyula alispán, *Soltész* polgármester, *Tóth* Dániel ev. református esperes, *Zabraczky* katholikus plébános, *Görgey* László máv. üzletvezető, *Jekelfalussy* Andor nyugalmazott kuriai biró, *Kovács* Lajos megyei főügyész, több magasrangu tiszt számos küldöttség és az izraelita hitközség minden számottevő tagja, továbbá igen sok hölgy. Dr. *Gencsi* hitközségi elnök megnyitó beszéde után ének és ima, majd felavató beszéd következett. Délután volt a *templom felszentelése* nagy néptömeg jelenlétében. A templom kulcsának átadása után a közönség bevonult a templomba, mire a thórákat elhelyezték, az örök mécset meggyujtották, beszédet és imát mondottak és a himnuszt énekelték. Este banket volt.

— **Női kereskedelmi tanfolyam.** Az V-ik kerületbeli női kereskedelmi tanfolyamon a Váci-körut 58-ik száma alatt szeptember 2-tól 5-ikéig tartják meg a beirásokat, még pedig mindenkor délután 2 órától 5 óráig. Az előadások szeptember 6-ikán kezdődnek. A nők munkaképességének fokozása céljából *Hegedüs* Sándor kereskedelmi és *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszterek egyetértően egy *kereskedelmi továbbképző tanfolyamot* is szerveztek, amelyre csakis azokat veszik föl, akik a női kereskedelmi tanfolyamot elvégezték. Erre a továbbképző tanfolyamra a beirások szintén szeptember elején, az előadások pedig októberben kezdődnek.

— **Hivatásának áldozata.** A detektiv-testület egyik derék tagját, Kóczai Jánost, temették ma kollégái az Attila-utca 18 számu gyászházból. Koczait a Széchenyi-szobor toiva ainak a kinyomozásával bizták meg. A Svábhegyen megfázott és tüdőgyuladást kapott. Azóta folyton beteg volt, amig ma megváltotta a halál szenvedéseitől.

— **Vidéki zsurnalisztika.** A kassai Felsőmagyarország cimü politikai napilap szerkesztését Szathmáry Zoltán, a szépirodalmi munkásságáról is ismert hirlapiró vette át.

— **Kóbor cigányok.** *Liptó Szt.-Miklós*ról irják: A garázdálkodó kóbor cigányok ellen a szielniciek éjjeli őrjáratokkal védekeztek. Az egyik őrjárat tegnap éjjel tetten kapott egy cigánycsapatot, amikor éppen gabonakévéket hordtak el. A cigányok ellenállottak az őrjáratnak, mire az őrök kénytelenek vol-

tak revolvereiket használni. Három cigány megsebesült, az egyik halálosan.

— **Lakodalmi dráma.** Megrendítő szerencsétlenségről értesítenek bennünket, amely tegnap *Kispesten* történt egy esküvőnek szomoru befejezéseül. *Filláry* István budapesti postatiszt vezette oltárhoz *Kákai* József puszta-szent-lőrinci földbirtokos leányát. Az egyházi esketés a kispesti ág. evang. templomban ment végbe, mire a diszes násznép ismét hazahajtatott Szent-Lőrincre, a menyasszony szülei házához. Alig kanyarodott be a hosszu kocsisor a szent-lőrinczi utra, amikor az egyik kocsi tüzes lovai megbokrosodtak és őrült vágtatással ragadták magukkal a kocsit a bennülőkkel. A kocsis még az esküvő előtt leitta magát és ittas fejével sehogy sem tudta megfékezni a tüzes állatokat és végre, hogy a maga bőrét megmentse, leugrott a kocsiról. A lovak pedig eszeveszetten száguldottak tovább, mignem a kocsi felborult és az öt lakodalmas közül négyen a kerekek közé kerültek. A szerencsétlenségnek egy halottja is van: a vőlegény anyja, Kákai budapesti detektiv neje, mig egy másik nő, Kovács Jánosné agyrázkodást szenvedett és eszméletlenül vitték haza. A szerencsétlenül járt asszonynak a férje is, a gyermeke is megsebesült. A csendőrség a kocsist letartóztatta.

— **Az öngyilkos lengyel költő.** A tegnap öngyilkossá lett lengyel költő: *Rodoc-Bieznacki* Miklós, a krakói biztosító-társaság levelezője volt s hivatalában lőtte agyon magát. Tegnap tért vissza hat heti szabadságáról és délután egy krakói ügyvédnek a következő levelet irta:

— A legközelebbi tiz perc leforgása alatt öngyilkossá leszek. Kérem, értesitse erről feleségemet.

Az ügyvéd azonnal a biztosító-társaság irodájába sietett, de a költőt már holtan találta. *Rodoc-Bieznacki* 63 éves volt és özvegyet és három gyermeket hagy hátra. A szerencsétlen költőt a lengyel irói és müvészi körökben nagyon szerették. A közönség főképp Béranger-forditásai miatt tartotta nagyra képességeit.

— **Ha egy porosz tiszt esküszik.** Ha egy porosz tiszt esküszik, akkor három polgár vallomása éppen annyit ér, mint három eb vonyitása. Ez az az uj törvény, melyet az alábbi esetből tanulságképpen levonhat minden olvasó.

A pünkösdi ünnep második napján a thorni lövöldében békésen üldögélt Liszner kereskedő, hölgyrokonai társaságában. Mikor a polgárok békésen ülnek, akkor mindig megjelenik a tiszt. Liszner és hozzátartozói egy pillanatra elhagyták a termet és nagyot néztek, mikor visszatérve, azt látták, hogy helyüket tisztek foglalták el.

— Bocsánat, uraim — mondta Liszner — ezek a mi helyeink.

— Bocsánat, válaszolt az egyik tiszt, minket a jegyszedőné utasitott ide.

Liszner megmutatta a jegyszámokat s bebizonyitotta, hogy ezek a helyek az övéik, mire a tisztek némi habozás után átültek egy másik asztalhoz. E közben a jegyszedőné is előkerült s kijelentette, hogy ő nem utasitotta arra a helyre a tiszteket. Liszner erre igy szólt:

— Csodálkozom a tiszt urakon.

Ezt a megjegyzést meghallotta a polgári ruhában ülő *Sch.* hadnagy s rátámadt a kereskedőre. Az éles szóváltás közben Liszner igy szólt:

— Tisztességtudó embertől elvárom, hogy a jogtalanul elfoglalt helyet azonnal átengedi a hölgyeknek, különösen, ha erre még udvariasan fel is kérik.

A tiszteket sértette ez a nyilatkozat és követelték, hogy a kereskedő vonja vissza kijelentését. Liszner azonban erre nem volt hajlandó, mire a tisztek egyike, G. hadnagy becsületsértés miatt feljelentette a kereskedőt. Sch. hadnagy állitása szerint Liszner még a következőket is mondotta:

— A tisztek soha sem viselik magukat tisztességesen, mindig tolakodnak.

Minthogy a tanuk e nyilatkozatot értésére adták a három érdekelt tisztnek, ezek is feljelentették becsületsértésért Lisznert. Eddig még nincs semmi különös a történetben. Ámde a tárgyalás lefolyásában váratlan fordulat állott be. Az emlitett német ujság igy közli a tárgyalást:

A vádlott beismeri, hogy körülbelül az előadott módon történt az egész dolog, tényleg szóváltás volt közte és a tisztek között, de a neki tulajdonitott sértő szavakat nem mondta, sokkal enyhébb kifejezéseket használt és állitásának igazolására három tanut nevezett meg. A törvényszék etnöke: dr. Pascotta biró azonban kijelentette, hogy miután Sch. hadnagy eskü alatt vallotta, hogy a sértés ugy történt, amint azt ő előadta, *a három tanu állitása nem döntheti meg egy porosz katonatisztnek esküvel erősitett vallomását.*

A kereskedőt a törvényszék a becsületsértésben vétkesnek mondta ki, és kétheti fogházban marasztalta el. Liszner az ítéletet megfelebbezte és most a nagyközönség kivánesian várja az uj tárgyalást, mely hivatva lesz véleményt adni arról, van-e hát különbség a polgár és a katonatiszt esküje közt?

— **A vigyázatlanságának áldozata.** *Vadas* Adolf nagyszombati születésü 20 éves tanuló a Népszinház előtt egy városligeti villamos kocsin két hölgygyel beszélgetett. Amikor a kocsi megindult, dacára a kalauz figyelmeztetésének, leugrott róla. Ruháját elkapta a villamos és a kerekek alá került, a melyek lemetszették a lábát. A Rókus-kórházban ápolják. A rendőri vizsgálat megállapitotta, hogy Vadas szerencsétlenségét a saját vigyázatlansága okozta. — *Hegedüs* Anna cselédleány a Munkácsi-utca 21-ik száma alatt levő szolgálati helyén vigyázatlanságból spirituszlánggal összeégette magát. A Rókus-kórházba szállitották, ahol az éjszaka kiszenvedett.

— **Elfogott tolvajszövetség.** Egy tolvajszövetség tagjait tette ma ártalmatlanná a rendőrség. Letartóztatta *Földi* Teréz 49 éves napszámosnőt és *Eisenleitner* Anna 17 éves gyári munkásnőt. Ez a két nő abból élt, hogy felnyitva a lakásokat, onnan minden elemelhető dolgokat elvittek. A tolvajszövetség másik két tagja, *Vitos* (Scheibl) Sándor és *Földi* Lajos már régebb idő óta a törvényszéki fogház lakói.

— **Cigányzene a Telefon Hirmondóban.** Ma este cigányzene lesz hallható a Telefon Hirmondó összes állomásain este 8 órától 11 óráig, A cigányzene-átvitelt azonban, melyet az Emke- és az Elite-kávéházból közvetiti a Telefon Hirmondó, megszakitja 8 óra 15 perckor tartandó tőzsdeolvasás (frankfurti, párisi tőzsdezárlat és berlini tőzsdetudósitás) és a fél 10—10 óráig való esti olvasás, melynek keretében az est folyamán érkezett legujabb hireit olvastatja fel a beszélő ujság.

A világító toronyőr sorsa.

Budapest, szeptember 1.

A világító tornyok őreinek életéről meginditó képet fest dr. J. Wiese. Rendesen két, de néha több őr is van egy világító tornyon, s azoknak a legszigorubb szabályzat szerint kell végezniök kötelességüket. Közvetetlenül a hajnali őrség után a reflektorok és refraktorok megtisztogatása, fényesitése következik. Azután a toronyban mindent rendbe kell hozni, ugy hogy ragyogjon a tisztaságtól. Este, amikor a fény kigyulad, rendszeres őrség kezdődik. Az első őrség naplementével kezdődik, a második éjféltől hajnalig tart. Az őrök minden második napon kerülnek első őrségre. Aki őrségen van, annak nem kell éppen talpon lennie, hanem leheveredhetik a divánra, de csak azzal a szigoru feltétellel, hogy gondosan vigyáz a tüzre és a láthatáron belül lévő világító tornyokra. Ezenközben jegyeznie kell az időjárást, az előtte elhaladó hajókat, a levegő átlátszóságának a fokát s mindenféle figyelemreméltó eseményt be kell vezetnie a naplójába, ami csak az előirás szerint a nagy világosság miatt fekete pápaszemet kell viselnie. Ha véget ér a szolgálata, akkor fölkelti társát és aztán lefekszik.

A tornyot a zátonyokon még nyáron sem hagyhatja oda a viharok és örvények miatt. Gyakran már délben kell az ajtókat és ablakokat eltorlaszolni és világot gyujtani, ha vihar van. Egy világító tornyon természetesen nagyon kis tér kinálkozik a mozgásra. Ha rossz az időjárás, napokig rossz, nem tehet mást az őr, mint hogy föl- s alá kuszik a lajtorján, amely a lámpáshoz vezet. A kis szobákban mindössze három lépést járhat az őr. Az ilyen elzárkózás természetesen nincs valami derito hatással a lélekre. A kis cellákban ugyszólván rabként élni, mindig ugyanazzal az egy-két emberrel érintkezni, ugyanazt beszélni, látni mindez borzasztó lehet. A Kap Finisterre egyik világító tornyában az egyik őr hirtelen meg is őrült. Ejjel történt, s a társa volt őrségen. Felsietett a lajtorján s el akarta oltatni a világosságot, de a társa rávetette magát, s nagy küzdelem után lebirta és megkötözte. Reggel aztán szerencsére észrevették a fekete zászlót, amelyet a baj jeléül lengetett.

Ha uj őr jön a toronyba, arra az első benyomás nagyon barátságtalan. A lámpán az üvegek ugyszólván mindig zörögnek, a szél rázza a tornyot, a hullámok csapkodják az alját. A nagy unalmat halászással szokták elzavarni az őrök. Nagyon sok hal jár a tornyok körül s vagy hálóval, vagy horoggal fogják a halat, ami jó falatokat is hoz az asztalukra. Költözködés idején rengeteg sok madár is hull holtan a torony erkélyére. Ezer madár holttetemé is hever egy éjszaka után a tornyon. Olyan hevesen is repülnek neki az ablakoknak, hogy azok megrepednek. Ezért vasrostélylyal védik a világító-tornyok ablakait.

Bármilyen szilárdul épitik is a világító tornyokat, még sem álthatnak ellent mindig a vad hullámok erejének. Legelőnek az eddystonei torony dőlt össze 1703 november 26-ikán. Az ujonnan épült torony 1755-ben pedig leesett. 1839-ben e helyébe is ujat épittettek, 1865-ben meg is javitották, de a talaj süllyedése miatt óvatosságból más helyen megint csak ujat kellett épiteni. A fletwoodi világitótornyot egy hajó rombolta össze, amelyet irtózatos erővel csapott hozzá a vihar. — A Ganges torkolatánál 1877-ben épitett Krisphna-torony egy szép napon egyszerűen eltünt. De más veszedelmek is fenyegetik a toronyőrt. — 1876. november hó 2-dikán egy Vimmel nevü toronyőr egészen csöndes időben, amikor a tenger négy méterrel volt alacsonyabb a dagálynál, egy kötelet erősitett meg a tornyon. Egyszer csak egy hullám csap föl s a társai szemeláttára sodorta a tenger mélyébe a szerencsétlen embert. A hullámok sokszor okoznak bajt. Felcsapnak a magasba, összezuzzák az üvegeket, elöntik a szobácskákat, a lépcsőket, ugy, hogy a pusztitásait órákhosszat kell reparálni. Némely világitó-tornyon a kis lajtorja, amely a lámpáshoz vezet, semmiféle korláttal sincs ellátva, ugy, hogy az őrtől jobbra és balra a mélység tátong, amikor felkapaszkodik rajta. Ha félrelép, az a halál. Igy hullott bele a tengerbe 1893. január 6-ikán a Roches-Douvresről Jean Mébil. Társai vizhatlan vászonba burkolták, s jelt adtak, de a vihar olyan félelmetes volt, ugy, hogy két hétig nem lehetett a parttal érintkezni. Leroy és Chapanton, a másik két őr mindig a lámpái mellett tartózkodott, egyre kémlelte a távolt. Mindig együtt voltak, nem merték elhagyni egymást egy percre sem, olyan borzalmas volt az állapot. Minél tovább tartott kinos helyzetük, annál gyakrabban voltak hallucinációik, annál jobban szoritották arcukat az ablaktáblákhoz, hogy a messzeségben fölfedezzék a bárkát, amely hozzájuk közeledik. Már-már azt hitték, hogy jön fel valaki a lépcsőkön... Mintha valaki megkocogtatta volna az ablakukat s a nevükön szólitotta volna őket... De minden csalódás volt. Alig ettek valamit s csak fekete kávéval tartották magukban a lelket.

— Tizenöt nap alatt — mondotta Leroy — hat font kenyeret ettünk meg.

Ő már tapasztaltabb volt, s bátrabb, hát vigasztalta a cimboráját, akinek már az agya kezdett fájni, s közel volt az őrüléshez. És bámulatos lelkierejük volt mindamellett ahhoz, hogy a kötelességüket el ne hanyagolják egy pillanatra sem, s mindig világitott a tornyuk.

Amikor a tizenötödik nap reggelén végre megjött a segitség, nem ismertek rájuk. Chavanton nem is akart többé szolgálatot vállalni.

FŐVÁROS.

(*) **Vendéglősök és a fogyasztási adók.** A főváros tanácsa elhatározta, hogy a szeszes italok fogyasztási adópótlékát az 1902. év január elsején életbe lépő uj dijjegyzékkel felemeli és pedig akképpen, hogy az állami fogyasztási adók 20 %-a lesz a fogyasztási adópótlék. A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartestülete ezt a határozatot a belügyminiszterhez intézett feliratában megfelebbezte avval az indokolással, hogy a fogyasztási pótadók felemelése az amugy is pangó iparágat tönkre teszik. A belügyminiszter a felebbezést a főváros tanácsához küldötte véleményadás végett. A főváros már felterjesztette a belügyminiszterhez véleményét, melyben kifejti, hogy a fogyasztási pótadó felemeléséhez a fővárosnak az adóvonallal határozott területen belül nemcsak törvényadta joga van, de méltányosan is járt el, mert az eddig használt fogyasztási adódijjegyzék a belterület vendéglőseinek a jobban megadóztatott külterületi vendéglősökkel szemben jogtalan előnyöket biztositott.

(*) **A városligeti tó tisztitása.** A székesfőváros hatósága elhatározta, hogy a városligeti tavat megtisztittatja a nagyon elszaporodott hinártól. A munkálatokat szeptember hónap végével kezdik meg, amikor már a tavon a csónakázást megszüntetik. A méruöki hivatal 7000 koronában számitotta ki a költségeket.

SZINHAZ, ZENE.

** **Fővárosi Nyári Szinház.** Zsufolt ház előtt adták ma este a budai szinkörben *A cigányt.* A cimszerepben *Farkas* Béla aratott sikert hatásos játékával, *Tóth* Ilonka adta Rózsit nagy hatással. Az összevágó előadás keretében **Szentmiklóssy** Irén, Sebestyén, Krémer és Havassy Szidi játéka érdemel dicséretet. A közönség sokat tapsolt a szereplőknek, akiket felvonások után többször a lámpák elé is szólitott.

** **Hegyi Aranka első föllépése.** Holnap, hétfőn lép föl először *Hegyi* Aranka a *Lili* cimszerepében. A főszerepeket *Szirmai*, *Kovács* Mihály, *Szerdahelyi* Ferenc, *Sipossné* játszszák.

** **Björnsonról.** Egy dán festő, aki az idei nyáron *Anlestad*ban, a hires norvég dramairó, *Björnson* otthonában időzött abból a célból, hogy arcképét megfesse egy dán ujságban következőképpen irja le benyomásait, melyeket a drámairó házában nyert: „Björnson egész családja Anlestadban volt s ki nem fogytam a csodálásából annak a bensőségteljes, boldog családi életnek, amely ott uralkodik. Rám nézve,

mint festőre, nagy örröm volt a költő méltóságteljes egyéniségét az életnek legközönségesebb körülményei közt is megfigyelni. Ebéd alatt Björnson az asztal egyik végiben ült, felesége a másiknál, szemben vele. *Björnson* élénken emlékeztetett Island mesealakjára s gyermekeinek gyöngéd tiszteleto, amelylyel körülvették, nagyban hozzájárult ennek a benyomásnak a fokozásához. Ott ült köztük, mégis ugy rémlett, mintha fölöttük lebegne. Tréfálkozni tud, mint valami ifju, — a tréfa közepette is azonban mindig a patriárka marad. Jellemző Björnsonnál nagy udvariassága és vendégszerető modora mindenkivel szemben, aki Anlestadot meglátogatja. Csodálatos, hogy ideje akad a munkára. A nap néhány órájára mindenesetre visszavonul szobájába s akkor felesége tartja távol tőle a látogató idegeneket, amely nehéz feladatot a legnagyobb tisztelettel oldja meg.

** **A három Coquelin.** A hires színészdinasztia, amelynek a három Coquelin (Constant, Ernest és Constant fia: Jean) a tagjai, jelenleg Franciaország déli városaiban vendégszerepel. Ezt előre kell bocsátani, hogy megértsék a tréfás apróságot, amely a párisi *Figaro* legujabb számában jelent meg. A három Coquelin egy francia fürdőn játszik. Kozmopolita publikum. A szinházban a *Képzelt beteget* adják a következő szereposztásban:

Argan	Ifjabb Coquelin
Purgon	Idősb Coquelin
Diaforins	Jean Coquelin
Thomas	X.

Az előadás megkezdődik és a nézőtéren két szomszéd közt a következő halk beszélgetés indul meg:

Egy idegen: Melyik Jean Coquelin?

Egy habitué: Diaforins, Thomas atyja.

Az idegen: Thomas tehát a fia Coquelinnek.

A habitué: Dehogy, Jean a fia.

Az idegen: Hiszen az imént azt mondta, hogy ő az apa.

A habitué: Ugy van, Thomas atyja és Constant fia.

Az idegen (kissé belezavarodva): Melyik a Constant, az ifjabbik?

A habitué: Dehogy, az öregebbik.

Az idegen (tágra nyitott szemekkel): De hát az ördögbe, hát ő az öregebbik?

A habitué: Azonnal látni fogja őt, Purgon szerepét játszsza.

Az idegen: Tehát ez az apja...

A habitué (megkönnyebbülten): Végre rájött.

Az idegen: ... Tomasnak.

A habitué (kissé izgatottan): De hiszen Thomasnak semmi köze a familiához.

Az idegen: Hát akkor miért mondta, hogy az a fia Jean Coquelinnek?

A habitué: Igen, a darabban, de Jean a fia Constantnak.

Az idegen: A darabban?

A habitué: Dehogy, a valóságban!

Az idegen: És az ifjabbik?

A habitué: Az ifjabbik, Ernest.

Az idegen: Melyik Ernest?

A habitué: Hát a melyik a képzelt beteget, Argant játszsza.

Az idegen: Tehát az ifjabbiknak a fia Thomas.

A habitué (egyre dühösebben): Oh, dehogy, az ifjabbiknak nincs fia.

Az idegen: De Thomasnak van apja.

A habitué: Ugy van, a Diaforins, a Jean Coquelin az apja.

Az idegen (diadalittasan): No hát. Lássa, hogy az az apa és ön egyre azt mondogatja, hogy a fiu.

(A habitué rémülten elmenekül.)

** **A párisi szinházak uj évadja.** A *párisi* szinházak uj évadja is megkezdődik. A *Châtelet*-szinház már megnyilt és pedig az *Utazás a föld körül 80 nap alatt* cimü ősrégi látványossággal. Sarah Bernhardt szeptember 3-ikán nyitja meg szinházát a *Kaméliás hölgy*-gyel. Az *Athené*-szinház-ban *Sada Yacco* és *Loïe Fuller* szeptember 5-ikén kezdik az előadásokat. Az *Opéra-Comique* szeptember 14-ikén, a *Palais-Royal* 15-ikén, a *Porte-Saint Martin*-szinház pedig a *Sienkiewicz*-nek világhirüvé vált *Quo vadis* cimü regényéből dramatizált darabbal kezdi meg évadát. Szeptember 20-ika és 30-ika közt végre *Párisban* valamennyi többi szinháza is megkezdi előadásait. Ebből az ötletből nem lesz érdektelen fölemlíteni, hogy még soha annyi szinház nem tartotta a nyáron át zárva kapuit, mint az idén. Ezt részben a „krizisnek", részben a tavalyi világkiállításnak lehet betudni. Összevissza hat szinház tartott előadásokat: a *Theatre-Français* és az *Opéra*, amelyek deficitjeit hivatalból fedezik, a *Gaité*, az *Ambigu*, a *Nouveautés* és a *Cluny*. Ennélfogva azt lehetne hinni, hogy ez a hat szinház pompás üzleteket csinált, de ez tévedés. A kánikulában is két millió lakossal bővelkedő *Párisban*, nem tudott esténkint hatezer szinházlátogatót produkálni, ami mint mondani szokás ... az idők jele!

** **Egy operaszöveg bajai.** A *bécsi* udvari opera ez idei ujdonságai közt *Strausz* Rikhárd *Tüzveszedelem* cimü dalműve is szerepel, melynek szövegkönyvét *Wollzogen* Ernő, az ismert német iró irta. Az udvari cenzori hivatal azonban kifogásolni valót talált a szövegen s irójának most át kell dolgoznia, hacsak nem akarja, hogy a dalmü szinre ne kerüljön. Nem érdektelen, hogy a dalmüvet a *berlini* udvari opera is elfogadta s ott a cenzura semmi kivetni valót nem talált a szövegkönyvön.

Megnyitó előadások.

Budapest, szeptember 1.

A mai estével kezdetét vette az uj szini szezon. A Nemzeti Szinház, Népszinház és Vigszinház kapui tárultak ki a közönség előtt és most már az Opera kivételével a főváros valamennyi szinházában játszanak. A mai megnyitó előadásokról a következőkben számolunk be.

Nemzeti Szinház.

A magyarság géniuszának hódol legelső estéjén a *Nemzeti Szinház*; hagyományos szokássá vált a megnyitás alkalmából a *Bánk-bán* szinrehozatala. A tradiciót az idén megtörte *Gárdonyi* Géza remekének. *A bor*nak az a páratlanul nagy sikere, amely egyik legszebb lapja az elmult szezón históriájának. Ünnepi alkalmatosságra való ez a darab is, hiszen dicsősége a magyar drámairodalomnak és ékessége az első szinpad müsorának. Csodálják a hatását, pedig nincs azon csodálni való, hogy a közönség nem tud betelni a gyönyörüségében, érzi és tudja mindenki, hogy *A bor* egészen másfajta népszinmü, mint az utóbbi esztendők népszinmü névvel illetett alkotásai. Ma is, — kellemes nyári est van, kirándulások ideje, lóverseny — és a Nemzeti Szinház tele, csak itt-ott üres egy földszinti hely s páholy, az emeletek zsufolva. Az érdeklődés biztatóbb jelében nem is kezdődhetett volna a szezon. A szinházat nézik kivül-belül, az uj folyosókon végigsétálnak és fölavatják a két középső oldalkijárót, a másik kettőt, a vészkijárókat, adja Isten, hogy soha se használják. Ahogy a függöny felgördül, sikeres debüje van az uj világitásnak, napsugarasabb, derüsebb Baracs Imre portája. Kezdődik a szinjáték. Az előadásról ujat nem lehet mondani, a kitünőségét, kerekségét s müvészi egyszerüségét följegyeztük az elmult szezonban. Annyi kedvvel, ambicióval és közvetlenséggel játszszák ezt a darabot, hogy a néző alig ér rá konstatálni, hogy hoztak-e friss erőt a színészek és színésznők a vakációról. *A bor* esteinek lelkes tapsai ma talán még fokozott mértékben ismétlődtek. *Gyenes* erőteljes alakitása e falusi történetben domináló. *Rózsahegyi* belépteкor olyan primadonna-üdvözlésféle susogás támadt, kedves és finoman pointirozott volt játéka, éppen illő *Ligeti* Juliska szeretetreméltó egyéniségéhez, a harmadik felvonásban nyilt szinen megtapsolták őket. Cs. *Alszegi* Irma és K. *Gerő* Lina más-más asszonyalakjai kitünőek, *Gabányi* beszéde és hallgatása egyaránt müvészi, *Ujházi* és *Vizvári* pompás játéka zajos hatásu. Latabár, Györgyné és Vizvárié kisebb szerepeikben szolgálták a megnyitó előadás sikerét. Dicsérettel kell még megemlékezni az uj ruhatárakról, amelyek az előadások után rendezett csatározásokat, ugy látszik, a télikabátok idején is be fogják szüntetni.

(H—u.)

Népszinház.

Boldog szinház, mely az első este mindjárt a a zsufolásig megtelik! A *Népszinház* és közönsége közt valami széttéphetetlen kapocs van, akár a szerelmesek közt, akik annál mohóbb vágygyal sietnek egymás karjaiba, minél régebben nem látták egymást. Alighogy a kéthónapos nyári szünet után a szinház megnyilt, a közönség már megostromolta bejárásait s mire az első felvonásra felgördült a függöny, már olyan házban gyönyörködött a szemünk, a minőt csak a haute-saison premièr-estéin látunk. Hát nem boldog szinház az ilyen?!... *San-Toy*-val nyilt meg a népszinházi évad, *Küry* Klárával a cimszerepben s csakugyan a zsufolt házon kivül is volt valami premierszerü a mai estében. Viharszerü taps tör ki, mikor a *Népszinház*-nak ez az üdvöskéje először teszi ki lábát a szinpadra s ez a taps megujul minden jövése-menése után. S tán soha még nem volt jobb a kis khinai tacskóban ez az izig-vérig szubrett, mint ma este. Csupa csillogó szin, csupa megigéző báj és csupa igazi müvészet. Valami premierszerü izt adott az estének az is, hogy a müvésznő először énekelte Miss *Halton* két betét-dalát, a kis facipős táncnótát és a kis Bobby dalát; mind a kettőt teljes hatással. Ujak voltak a müvésznő *San-Toy* kosztümei is, amelyek meglepően szépek. Szóval teljes diadallal vonult be birodalmába a *Népszinház* szuverén nagyhatalmassága: *Küry* Klára. A legmelegebb tapsokkal fogadta a közönség többi kedveltjét is: *Némethet*, *Kovácsot*, *Raskót* és *Ujváryt*. *Szirmait*, aki a nyári üdülésből olyan meglepő karcsuan tért vissza, hogy a kis *San-Toy* az egyik jelenésben ezt az aktuális szellemességet sütötte el rá:

— Te, te ... lesoványodott fehér ördög!

Még *Szirmain* is tultesz azonban karcsuság és fürgeség dolgában *Kápolnai* Irén, aki a „finom müvelt szobalány" táncprodukcióiban ma este valósággal remekelt. Volt tánca, amelyet háromszor is meg kellett ismételnie.

Végre még abban is volt valami premiérszerüsége a megnyitó estnek, hogy az előadás, a sok ismétlés és kihivás miatt, közel tizenegyhez ért véget.

(M—s.)

Vigszinház.

A *Vigszinház* az *Ocskay brigadérossal*, Herczeg Ferenc diadalmas történelmi szinmüvével nyitotta meg szezonját. A mult szezonnak ez a nagyhatásu drámája ma nyolcvanhetedszer került szinre, s az a nagy figyelem, amivel a közönség minden egyes jelenetét kisérte, s a lelkes tapsok, amelyek a felvonások után felhangzottak, a századik jubileumi előadás rohamos bekövetkezését jelzik. A darab abban a kipróbáit szereposztásban került előadásra, amelyben a mult szezon végén láttuk. Ocskayt *Bihari* Ákos, a szinház kiváló fiatal müvésze kitünő organumának megfelelő müvészi temperamentummal játszotta. Tisza Ilona szerepében *Szerémy* Gizella bájos egyszerüségével hatott. A többi szerepben Hegedüs, Góth, Kazaliczky, Tapolczay, Szathmáry, Nógrády Jolán, Győző, Vendrey, Rónaszéky mutatkozott be friss erővel. *Szerémy* a palócában a régi szeretetreméltóságával szerezte meg a tetszést. *Delli* Emma mint cigánylány maga volt a vésztjósló fátum s *Gál* Gyula kitünő szerepében, Szörényi századosban *Balassa* tett ismét bizonyságot arról, hogy milyen kiváló müvészi erő. Az előadókat lelkesen tapsolták. A rendezésben azt a pazar tökéletességet láttuk viszont amelyben a Vigszinház majdnem utólérhetetlen.

MÜVÉSZET.

□ **A szegedi iparmüvészeti kiállitás megnyitása.** A kereskedelemügyi miniszter a vidék nagyobb városaiban iparmüvészeti kiállitásokat rendeztet, hogy az által az iparosok izlését fejlessze, másrészt, hogy a magyar ipar termékeit a közönséggel megismertesse. Az első vidéki kiállitás tudvalevőleg Szegeden lesz, amelyet szeptember 8-án maga a kereskedelemügyi miniszter nyit meg. Már eddig közel egy millió korona értékü iparmüvészeti tárgy van együtt. Ott van a király küldeménye, amely egymagában nagy értéket képvisel. A szőkesfőváros hódoló felirata, amely szintén magyar munka, 30 ezer korona értéket képvisel. A zsolnai gyár 320 darab majolika tárgygyal vesz részt a kiállitáson. A kiállitás megnyitásán való megjelenésüket bejelentették a szomszéd vármegyék főispánjai és a közeli városok polgármesterei.

SPORT.

⁂ **Baden-badeni futtatás.** A Baden-Badeni meeting mai utolsó napján két futás dőlt el a magyar szinek részvétele mellett. *Eins ins andere*nek is indulnia kellett volna a Badeni handicap akadályversenyben; istállótársával együtt ki is ment Badenbe, de az istálló az utolsó pillanatban elállt a Stronzianka inditásától. Igy tehát csak *Charmer* és *Corelli* képviselte ma szineinket, egyiknek sem sikerült azonban diadalt aratnia. A mai nap is a francia telivérek nagy fölényéről tett ujabb tanubizonyságot, amennyiben mind *Monsieur Amadée*, *Ipswich* mind *Jamais* francia lovak elsők lettek. *Charmer* a Kincsem-rennenben indult, de csak harmadik lett *Geranium* és *Monti* mögött, — *Corelli II.* ugyancsak a harmadik helyen végezte futását, győztes lett *Jamais* a fogadott *Siegwart* előtt. Némi vigaszt nyujthat az a körülmény, hogy a Kincsem-rennen győztese, *Geranium*, német ló ugyan, de jelenleg Miguel Braganzai herceg tulajdonát képezi. A versenyek részletes eredménye a következő:

Prinz Herrmann von Sachsen Weimar rennen. Távolság 1600 méter. Dij 2000 márka. I. **Monsieur Amadée** 65½ kiló, (Henry.) II. Baerenhäuter 52. III. Ordonnanz 60½. Indult még: Over Norton, Swift-foat, Altgold. Regenwolke. Totalizatőr: 10 : 20. Helyrefogadások; I. 20 : 25. II. 20 : 40. III. 20 : 38.

Kincsem-rennen. Dij 10.000 korona. Távolság 1200 méter. **Geranium** (Ibbet) első, Monti második, Charmer harmadik. Indult még: Galupka, Ordensritter Ohnesorge. Totalizatőr: 10 : 20. Helyrefogadások: I. 20 : 24 és II. 20 : 25.

Grosse Badener Handicap steeple-chase. Dij 25.000 márka. Távolság 6000 méter. **Ipswich** (W. Wright) első, Augebinde második, Snob harmadik. Indult még:

Nauki Poo, Serpenteau, Kadett, Simbach, Mirabelle, Daisy's Joy, All Round, Anglomane. Totalizatőr: 10: 75. Helyrefogadások: I. 20: 66, II. 20: 46 és III. 20: 62.

Frennersberger Hürden-Handicap. Díj 10.000 márka. Távolság 3000 méter. **Jamais** (W. Wrigat) első, Siegwart második, Corelli II. harmadik. Azután Riga, Snip-Snap. Totalizatőr: 10: 46. Helyrefogadások: I. 20: 32. II. 20: 28.

A Királyné-dij.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, szeptember 1.

Zsufolt tribünök, sok ezer emberrel tömött nézőtér volt ma délután a tanuja a Királyné-díj lefolyásának. A nagy díjért, mint előre látható volt, hét ló indult, egytől-egyig ugyanazok a crackek, amelyek a bookmakerek fogadó listáján szerepeltek. Csakhogy ezek közül a két legkomolyabb jelölt, *Falb* és *Szomoru* betegen, fájós lábakkal álltak a starthoz, *Aidedecamp* pedig mint pacemaker, ugy hogy nem maradt más komoly aspiránsa a versenynek, mint *High Leicestershire*, *Perlasz* és a két Festetich-ló, *Attila* és *Durban*. *Falb*ról már ugy volt, hogy nem is indul, de utoljára a *Passe partout* eset miatt inditotta, elkerülendő minden félreértést; *Szomoru* pedig már napok óta fájlalja hátsó lábait, ugy hogy chanceot adni neki igen bajos volt. Hivei az utolsó pillanatig reménykedtek, hogy birni fogja még ezt a versenyt, de hiu remény volt, mert Rohonczy Gida derék kancája, miután az első 600 méteren gyönyörüen galoppozott társai előtt, a viztorony után sorra engedte maga elé *High Leicestershirét*, *Perlaszt*, *Durbant* s letörten szorult meg a háttérben, a honnan ugyszólván három lábon érkezett be a célhoz, mialatt a favorit *High Leicestershire*, gróf Degenfeld Imre lova *Perlaszszal* szemben megnyerte a 60.000 koronás dijat. Falb is letörve érkezett a célhoz, nagy szomoruságára előrefogadóinak, *Szomoru* sorsa ellenben nagy részvétet keltett az egész közönségben. Nagy pech üldözi az amerikai *Fostert*, akitől *Esticsillag* hibás lábai egy István-dijat, *Szomoru* ugy nevezett „nyulteteme" (ettől fájt a lába) egy Királyné-dijat vett el.

High Leicestershire győzelme különben elég népszerü volt, mert a közönség nagy része őt favorizálta s ezért Adams jockeyt nagy lelkesedéssel várták vissza a mázsálóhoz. Hogy *Durban* a harmadik helyet foglalta el, nem mond semmit, mert nyolc hossznyira maradt el *Perlasztól* s mögötte csak letört lovak és egy pacemaker érkezett be.

Alighogy vége volt a Királyné-dijnak, olyan eső zudult a versenytérre, hogy a következő futásokban csuron-vizesen érkeztek be a jockeyk, a sártól valamennyien feketére festett dresszben. Ez a zivatar alterálta is a most következett handikap eredményét, mert *Parapluie* nem birván a mély talajjal, a kisterhü *Durch die Lappen* megverte. Soha még olyan késő este nem végződtek versenyek, mint a meeting mai, utolsó napján, annyira, hogy már a hatodik futamban fáklyafény mellett osztogatták a totalizatőrös hivatalnokok a tiketeket.

Végül komor estén bucsuztak el a turfmanek a nyári meetingtől, váltakozó érzelmekkel, melankolikus gondolatokkal.

A részletes eredményeket itt adjuk:

I. **Nyeretlenek dija.** Dij 3000 korona. Távolság 2000 méter. Gróf Degenfeld I. **Queridaja** (Wilton) első, Famulus (Mándi) második, Kemény legény (Gilchrist) harmadik, aztán Rapara, Döntnők. Totalizatőr: 10: 18. Helyrefogadások: I. 50: 70 és II. 50: 82.

II. **I. osztályu eladóverseny.** Dij 4000 korona. Távolság 1600 méter. Báró Harkányi J. **Montezuma**ja (Wilton) első, Peregrinus (Morgan) második, Wunschmaid (Huxtable) harmadik, aztan Da Capo, Fex. Totalizatőr: 10: 97. Helyrefogadások: I. 50: 122 és II. 50: 72.

III. **Erzsébet királyné-dij.** Távolság 2000 méter. Tiszteletdij és 50.000 korona a győztesnek, 6000 korona a másodiknak, 3000 korona a harmadiknak. Gróf Degenfeld J. **High Leicesterhire**-je (Adams) első. Perlasz (Cleminson) második, Dourban (Southey) harmadik. Azután Attila, Falb, Szomoru, Aide de camp. Itélet: 2 hosszzal biztosan első, 8 hosszzal harmadik. Totalizatőr: 10: 23. Helyrefogadások: I. 50: 64, II. 50: 64, III. 50: 140.

IV. **Beaten-handicap.** Dij 3000 korona. Távolság 2000 méter. Gróf Esterházy F. **Durch die Lappen**-je (Southey) első, Parapluie (Bulford S.) második, Barbara (Slack) harmadik. Azután: Takaros, Marchioness, Corsica, Onyx, Rousserole. Totalizatőr: 10: 162. Helyrefogadás: I. 50: 188, II. 50: 112, III. 50: 120.

V. **Eladók handicapje.** Távolság 1000 méter. Dij 2000 korona. Dreher Antal **Product**-ja (Cleminson) első. Ida (Adams) második. Strohfeuer (Slack) harmadik. Azután: Vieux Gargon, Tiamo, Melba, Kata, Esparsette. Totalizatőr: 10: 75. Helyrefoyadások: I. 50: 102. II. 50: 120. III. 50: 92.

VI. **Kötévesek eladóversenye.** Távolság 1000 méter, dij 2000 korona. Szemere M. **Gyopár**-ja (Mándi) első, Delilány (Imre) második, Atalaya (Maino) harmadik. Azután: My Lady, Valse bleue, Dragina, Hiblihubli, Detre. Totalizitőr: 10: 23. Helyrefogadások: I. 50: 68. II. 50: 82. III. 50: 78.

VII. **Nursery-beaten-handicap.** Távolság 1000 méter. Dij 3000 korona. Krausz L. **Tubicám**ja (Slack) első, Clavigo (Wilton) második. Szamócza (Southey) harmadik. Futott még: Bucento, Babér, Lagzi, Anecdote, Carmen, Aconit, Amras, Kendőző, Fidibus, Dum-dum, Gigante. Totalizetőr: 10: 27. Helyrefogadások: I. 50: 76. II. 50: 200 és III. 50: 194.

Nyilttér.

Egyéves önkéntesek

legjobban és legolcsóbban szerezhetik be felszerelésüket az előnyösen ismert

BLUM ÉS TÁRSA

szerb kir. udvari szállitó és ő cs. és kir. Ferenc József főherceg udvari szállitó cégnél

BUDAPEST, SÜTŐ-UTCA 2.

Szervita-tér sarkán.

Sorozóköteleseknek folyamodványmintákkal ellátott árjegyzékünket díjmentesen küldjük és felvilágositásokkal szivesen szolgálunk.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Ügyvéd a kliense ellen.** Dr. *Kaufer* Jenő pécsi ügyvédet megbizta egyik kliense, hogy egy sommás pörben azt a védelmet terjesszse elő, hogy a felperes által szállitott bor mübor volt s mint ilyent, hatósági zár alá vették s igy a bort nem adhatta el, sem pedig a hordókat nem küldhette vissza. A kitüzött tárgyaláson azonban dr. Kaufer, a helyett, hogy kliensét kötelességéhez hiven védte volna, a következő kijelentést tette:

— Tekintetes biróság! Én az alperestől nyert információból arról győződtem meg, hogy alperesnek célja nem az igazság kideritése, hanem az, hogy az ügyet halogassa. Ez pedig nem fér össze az én lelkiismeretemmel s igy a képviseletről lemondok.

Ennek a szokatlan kijelentésnek aztán, irja az *Ügyvédek Lapja*, az lett a következménye, hogy a biróság nyomban elmarasztalta az alperest, aki sietett fegyelmi uton följelenteni a „védőjét". A pécsi ügyvédi kamara fegyelmi birósága azonban azzal a megokolással, hogy az ügyvéd, mint az ügynek első birája, nem köteles a védelem előterjesztésében magát föltétlenül a fél utasításához tartani s ugy teljesitheti a védelmet, ahogyan saját meggyőződése parancsolja: *fölmentette* a vád alól. A Kuria ezzel ellentétben kimondotta, hogy a védő nem teljesitette kötelességét s ezt a különös eljárást még tetézte azzal, hogy a tárgyalás eredményéről kliensének irt levelében azt állitotta, hogy az „adott információ alapján" tette meg a védelmet, ez pedig merőben valótlan. A legfelső biróság erre való tekintetből, a fegyelmi vétségben vétkesnek mondta ki az ügyvédet s *irásbeli feddésre* itélte.

§§ **Két napi fogház — más helyett.** *Tótfalusi* József marosvásárhelyi iparos tavaly becsületsértésért pört inditott *Szakács* Dénes öldmives ellen. A dolgot dr. *Bolvay* Benedek albiró tárgyalta s ez a tárgyalás azzal végződött hogy Szakácsot *két napi fogházra átváltoztatható tizenkét korona pénzbüntetésre* itélte. Az irásba foglalt itélet szövegébe azonban Szakács *Dénes* neve helyett tévedésből Szakács *János* nevét irta és minthogy ezt a névcserét a fölebbezéskor a törvényszék sem javitotta ki, az albiró a másodbiróság itéletének a kihirdetésére Szakács Jánost idézte meg. Szakács azonban nem jelent meg, meg, mire az albiró az itélettel birósági kézbesitővel küldte a lakasára, egyutal pedig fölhivta a rendőrkapitányságot, hogy a megáliapitott pénzbüntetést hajtsa be. Mielőtt azonban ez a határozat jogerőre emelkedett volna, az albiró a kiszabott pénzbüntetést vagyontalanság okából törölte s fölhivta Szakács Jánost, hogy a büntetés leülésére sürgősen jelentkezzék. Tavaly julius huszonötödikén jelentkezett a süket Szakács János az albirónál:

— Meggyüttem volna, tekintetes uram! szólt, a zsiros kalapját forgatva.

— Hát inkább leüli kend a büntetését, minthogy azt a kis pénzt megfizetné?

— Sok az nekem, tekintetes ur. Inkább leülöm.

— Ugy is jól van, szólt az albiró s lecsukatta az öreget.

A tévedés csak öt hét mulva, augusztus huszonnegyedikén derült ki, amikor a rendőrség megküldötte a Szakács *Dénestől* bebajtott birságot. Erre fegyelmi eljárást inditottak a szórakozott albiró ellen, de a marosvásárhelyi tábla *fölmentette*, mert a kihallgatott Szakács János azt vallotta hogy süket s azért nem tiltakozott a büntetés végrehajtása ellen, mert azt hitte, hogy egy *másik* ügyében jött le a táblától az itélet. A kuria okainál fogva *helybenhagyta* a tábla itéletét.

TÁVIRATOK.

Béos, szeptember 1. A király *Miranda* ujonnan kinevezett *mexikói* követet külön kihallgatáson fogadta és megbizólevelét átvette.

Páris, szeptember 1. *Abdul Hamid* szultán trónra lépésének évfordulója alkalmából Munir bég török nagykövet ma a párisi török kolóniát fogadta.

Páris, szeptember 1. A khedive ma délelőtt ide érkezett.

Kharkov, szeptember 1. A *Kharkovszkija Vedomosti* szerint a kharkov-nikoláji vonalon két vonatot a *hernyórajok* megállásra kényszeritettek.

New-York, szeptember 1. A legutóbbi *Kalispet*ből érkezett hirek szerint a vonatösszeütközésnél 86 ember. köztük 33 skandinávíai munkás halt meg.

A cár Franciaországban.

Páris, szeptember 1. *Waldeck-Rousseau* miniszterelnök ma konferált *Delcassé* külügyminiszterrel az orosz cár franciaországi látogatásáról. A cári pár 18-ikán érkezik Dunquerque-be. *Loubet* elnök és a kormány összes tagjai 17-ikén utaznak oda és onnan másnap a „Cassini" hadihajóval eléje mennek a cári párnak. Partraszállás után Loubet elnök dejeunert ad a cári pár tiszteletére, azután Compiegne-be mennek, ahol ebéd lesz. 19-ikén reggel a cári pár Loubet elnökkel a záróhadgyakorlatokra megy, amelyeknek befejeztével a manővertéren dejeuner lesz. Délután Reimsba megy a cári-pár, onnan pedig a cár visszatér *Compiegnebe*. 20-ikán valószinüleg *Compiegne* környékét fogják megnézni. *Párisba aligha fognak elmenni*. Ugyanaznap este nagy diszebéd, utána pedig szinielőadás lesz a compiegnei kastélyban. Másnap a cári-pár jelen lesz a diszszemlén, az azt követő dejeuner után pedig külön vonattal *Pagny sur Moselle*-en át elutaznak.

Horvátok és dalmátok.

Róma, szeptember 1. Egy királyi biztos egyelőre elfoglalta a *San Girolamo* degli Schiavoni nevü intézetet és ugy a dalmátokat, mint az eddigi rektort, *Pázmánt* kényszeritette, hogy a biróság döntéséig távozzanak az intézetből. A rendőrség senkit sem bocsát be az intézetbe.

Egy Agliardi-ügy Franciaországban.

Saint Tol de Leon, szeptember 1. *Lorenzelli* pápai nuncius ma felszentelte az itteni székesegyházat. Az egyházi ünnepet követő lakomán gróf *De Mun* képviselő a pápai nunciusra pohárköszöntőt mondott, amelyben azt hangoztatta, hogy a Franciaországban most uralkodó *szomoru viszonyok* között Saint Tol vár, amelynek az a rendeltetése, hogy *az egyház jogait megvédje*. Nem támadunk senkit, — mondotta egyebek között — de eltökélt szándékunk jogainkat és hitünket megvédeni. *Lorenzelli* válaszában a franciákat par excellence katholikus nemzetnek és a szentszék támaszának nevezte.

A dán király beszéde.

Kopenhága, szeptember 1. *Keresztély* **király** ma délután az amalienborgi kastélyban az országnak majdnem valamennyi községéből összeseregiett 8000 főnyi küldöttséget fogadott, amely a királynak köszönetet mondott az uj minisztérium kinevezéseért. Egy külön küldöttség a palotába ment, ahol a király fogadta a királyi család tagjaitól és az itt időző vendégektől körülvéve. A küldöttség szónokának beszédére a király körülbelül ezt válaszolta:

Uraim, akik részben messze földről jöttek ide, hogy engem üdvözöljenek, önökre nézve is döntő jelentőségü volt julius 23-ika, mert ez a nap remélhetőleg kezdete lesz a haza javára való termékeny munkálkodásnak. Mostani tanácsosaimat derekasságukban és hazaszeretetükben való teljes bizalommal hivtam meg és amint meg vagyok győződve arról, hogy ebben a bizalomban nem fogok csalatkozni, a miniszterium is biztositva lehet teljes támogatásomról. Erősen bizom benne, hogy a nemzet nagy többsége, amely e miniszterium meghivásával teljesülve látja óhajtásait most tettel be fogja bizonyitani, hogy bizalmiférfiait nemcsak mint az ellenzék vezéreit tudja támogatni, hanem a kormány felelős vezetőinek összehasonlithatatlanul nehezebb feladatában is. Abban a reményben, hogy a most beállott változás a haza javára és szerencséjére békét és egyetértést fog teremteni, kérem önöket, adják át szives üdvözletemet azoknak, akiknek nevében idejöttek.

A beszéd után a király a palota előtti téren összegyült sok ezer főnyi néptömeg lelkes örömrivalgása között megjelent az erkélyen és a dán hazát éltette.

A büszke spanyolok.

San Sebastian, szeptember 1. A *Correo di Guipuecoa* cimü lapnak egy cikke miatt, amely állitólag a spanyol haditengerészet ellen irányult, néhány tiszt és tengerészkatona *berontott a szerkesztőségbe* és ott a szerkesztőség tagjaival véres dulakodásba elegyedtek. *Egy ujságiró és 3 katona megsebesült.*

A délamerikai zavarok.

Carracas, szeptember 1. Az összes kolumbiai konzuloktól megvonták az exequaurát.

Carracas, szeptember 1. A kolumbiai határon 8500 venezuelai készen áll Kolumbiába behatolni, hogy a forradalmat támogassa.

Trinidad szeptember 1. A venezuelai rendes hadsereg betörése Kolumbiába csak napok kérdése, *Dusita* tábornok parancsnoksága alatt 9000 ember kész a forradalmat támogatni. A helyzetet komolynak tartják.

Véres utcai harc.

Cadix, szeptember 1. *Setelilben* a lakosság meg akarta akadályozni az üzletek összeírását. E miatt a lakosság és a csendőrség között heves *összeütközés* támadt, amelyben *néhány ember elesett* s megsebesült. A csendőrség főnöke *Setelilbe* ment.

KÖZGAZDASÁG.

Borkereskedők kongresszusa. Magyarország borkereskedői szeptember havában országos kongresszust tartanak, melynek főtárgya a hazai borkereskedelem helyzetének javítása. E tárgyban legközelebb értekezlet lesz, melyen a kongresszus idejét és programmját fogják meghatározni.

A székesfejérvári ipartársulat a kereskedelmi miniszterhez memorandumot terjesztett be, amelyben arra kéri, hogy ha az iparosok tanonckiállítását maguk az egyes városi ipartestületek végzik is, a miniszter a segédek munkakiállítását országosan együttesen szervezze évenként más-más helyen. Ezt a kérést azzal indokolja, hogy a vidéki iparossegédek 30%-a két-három helyen fordul meg egy év alatt s az országos segéd-munkakiállítás nagyban elősegítené a segédek állandóbbá tételét.

A szövetkezetek statisztikája. *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter elrendelte a szövetkezetek országos összeírását. Már valamennyi törvényhatóság elkészült a munkálatokkal s a részletes adatokat megküldötte a miniszternek. A minisztérium most állítja össze a mindenre kiterjedő részletes statisztikát, mely szerint az ország területén az 1900. év végéig 377 törzsszövetkezet működött, ezenkívül van 17 olyan ipari szövetkezet, amelyek hitelszövetkezeti alapon állanak s tagjaik részére közös fogyasztási anyagraktárt is tartanak.

Uj vajtermelő központ. Augusztus 30-án Szombathelyen Ernust Kelemen v. b. t. t. elnöklete alatt s a földmivelésügyi miniszter kiküldöttje, Szily Tamás állattenyésztési felügyelő részvételével a vasvármegyei tejszövetkezetek értekezletet tartottak, melyen egyhangulag elhatározták, hogy Szombathelyen vajtermelő központot létesitenek s Ruda Ernő és társai vajkiviteli céggel a szerződést megkötik. A vajtermelő központ biztositására még 15 uj tejszövetkezet alakitása szükséges.

Első Leánykiházasitó Egylet m. sz. Folyó évi augusztus hóban 1095 jutalékrész iratott be és nászjutalékok fejében 34.956 K. 99 fillért fizetett ki az egylet. Az 1901. évi január 1-től augusztus 31-ig leirt összes jutalékrészek száma 8924 és a kifizetett nászjutalékok összege 359.484 K. 71 f.

Liszt. (A *Budapesti Napló* tudósitójától.) Az e heti lisztüzletben az élénk hangulat még mindig a felszinen maradt, mert a vételkedv általános és malmaink ugy a belföldön, mint az osztrák tartományokban tetemes mennyiségü lisztet adtak el. Az átvételek kielégitően eszközölfetnek és a készletek csökkenőfélben vannak, sőt a kenyérlisztiajtákban érezhető hiány kezd mutatkozni.

Takarmánycikkek iránti az érdeklődés csökkent; malmaink még sem szállitották le az azoknak árát.

Átlagos budapesti jegyzések 100 kilogrammonkint, zsákostól Budapesten szállitva:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ár kor.	25.—	24.—	23.—	22.10	21.70	21.20	20.20
		7	7½	8			
		17.90	15.30	10.60			

Finom korpa:		Goromba korpa:
Ár: korona	8.90	8.80

Dara:	*AB*	*C*
	25.60	24.60

Vetőmagvak. (*Mauthner* Ödön tudósitása.) Az elmult héten igen erős forgalom fejlődött ki *őszi borsóban*, nem kevésbé élénk érdeklődés mutatkozott *biborhere, homokbükköny* és *Szt. János rozs* iránt is. *Vörösheremag*: A bánsági jó terméstudósitások hatása alatt az árak eleinte meglehetős alacsonyak voltak, mi inkább mesterségesen idéztetett elő. Amint azonban a kinálat nem felelt meg egy jó termés várakozásának és a külföld is érdeklődést kezdett mutatni, a jegyzések, melyek addig 50 kilónként 46—48 K. közt váltakoztak, gyorsan 6—8 koronával emelkedtek 50 kilónként, de a termelők még ezen ár mellett is tartózkodók. *Lucernamag*: Az ujabb jelentések szerint is gyenge termés igérkezik a belföldi főtermelő-vidékeken, mi még azáltal is megerősitést nyer, hogy csak csekély kisebb tételek lesznek ajánlva, mig az elmult év hasonló időszakában már nagyobb mennyiség kináltatott. Az ajánlt mennyiségek aprószemü minőségük dacára 48—55 koronán 50 kilónként gyorsan elkeltek. *Baltacim-mag* kisebb tételekben kináltatott, az irányzat e cikkben szilárd, jegyzése 13—15 korona 50 kilónként.

Vásárcsarnok. (*Vámos és Bruszt* hatósági közvetitők üzleti jelentése). Az elmult hét forgalma élénk és kielégitő volt, a vásárlóközönség a nyár végével egyre nagyobbodik és a piac már mozgalmas és élénk képet nyujt. A legnagyobb üzlet még ma is gyümölcsben van és a legnagyobb mennyiségben szőlő kerül a piacra. Ma már a beküldők legnagyobb része az itteni szokásnak megfelelőleg 5 kilós kosarakban szállitja a szőlőt és nagyon ajánljuk, hogy ezt igy folytassák, mert a nagyobb kosarakba csomagolt szőlőért kevesebbet fizetnek a vevők.

Az utóbbi napokban beállott szőlőtorlódás már mulófélben van, a készletek nagy része, ha némileg alacsonyabb árak mellett is, de elfogyott, és igy most tulnyomóan friss áru van a piacon. — Ma a fehér-piros chasselasért 24—36 koronát, a fehér mézédes kilójáért 20—26 koronát, az oportóért 22—24 koronát és a szagos Pasatutti és muskotály szőlőért 36—50 koronát fizettek a vevők 100 kilogrammonként mérleg szerint. — A szagos szőlők élénk keresletnek örvendenek, miért is ajánljuk azok beküldését. — Alma és körte eddig tulnyomólag csak kis minőségben került a piacra, vagy télig éretlenül, vagy férgesen, kész jó áru keresett és kilónként ma az almát 6 fillérrel, a körtét 10—20 fillérrel fizettek, vásárolták. — Szép faj-gyümölcs kiállitását tetszetős csomagolásban ajánljuk. — Az őszi barack mai ára 40—60 fillér volt kilónként. — Figyelmeztetjük t. beküldőinket, hogy a barackokat, még mielőtt megpuhulnak, ugyszólván kissé éretlenül kell szállitani, mert különben megromlanak még az uton. A szilva-üzletekben némiképp jó gyümölcsöt küldeni bajjal jár, sokat egy kosárba, illetve nagy kosárba csomagolni nem szabad mert nagyon összenyomódik az áru; nagyszemü I-a berzenczei szilva 16—18 kor., apró 10—14 koronával kelt el 100 kilónként. Dinnye már nem jön tulságos sok, mert eddig ma I-a ismert jegyü görögdinnyét 16—26 koronával, sárgadinnyét pedig 4—8 koronával vásároltak.

A tojásüzlet szilárd. — I-a friss telt áru jó keresletnek örvend és eredeti ládánkint alföldi tojásért 60—64 koronát sikerült elérnünk. Ajánljuk a szállitás mielőbbi megkezdését, jó friss telt árut könnyen elhelyezhetünk.

Az élőbaromfi-üzlet a közelgő izraelita ünnepek folytán valószinüleg föl fog lendülni. A vételkedv most is kielégitő már és az árak a következők voltak; Ránfani való csirke párja 1—1·20 korona sütni való párja I-a 1.60—1·80 korona, II. 1·40—1·60 korona, Hizott kacsa párja 1. 4·40—4·80, II. 3·20—3·40, sovány kacsa párja 1·80—2·40. Hizott liba párja 8—12, sovány 3—4.40 korona.

Vágott baromfiban szintén élénk üzletre van kilátás. A liba kilójának ára körülbelül 1.04—1.16 korona. Ajánljuk a szállitás mielőbbi megkezdését, de különös gondot kérünk arra forditani, hogy a ludak csak teljesen kihülve kerüljenek csomagolás alá és mig a meleg időjárás tart, a szállitás jegelve történjék. Természetesen csakis tisztán kezelt, szép hizott ludak szállitandók.

Szeszüzlet. (A *Budapesti Napló* tudósitójától.) A lefolyt hét sem hozott változatosságot az üzletbe, a forgalom még mindig gyenge és ha az őszi üzlet nem fogja a reméit javulást hozni, a mai szeszárak alig lesznek fentarthatók. Jegyeztek: nyersszeszért finomitók részére 42.——42.50, finomitott szeszért nagyban 116.——116.50, kicsiben 117.——118.—, denaturált szeszért nagyban 33.——34.—, egyes hordókban 34.50—35.— koronával, helyben.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

H. Gy. A tárca — sajnálatunkra — nem közölhető. Hogy hat-hét nap alatt nem kapott választ, azt bizony magunk is sajnáljuk, de nem rajtunk múlt. A novella-próbálkozásokról szóló kritikák közlésébe az ujság összeállitásának technikája is beleszólt. Például a német császár egy némely kisebb dolgai, vagy a délafrikai háboru legfrissebb hirei sokszor kiszoritják a lapból a szárnypróbálgatások recenzióját. Baj lenne, ha másképpen lenne.

Abelino. *Nagybecskerek*; **L. A.** *V.* = Vészi József; *B. S.* = Braun Sándor; *A. E.* = Ábrányi Emil; *F. G.* = Feszl Géza; *G—a.* = Goda Géza; *(H—u.)* = Hajdu Miklós; *—he—* = Horváth Elemér; *Omár* = Holló Márton; *K.* = Kabos Ede; *K. J.* = Dr. Kovács Jenő; *L.* = Lyka Károly; *Kladó* = Mérei (Merkl) Andor; *(M—s.)* = Márkus József; *—o—* Molnár Ferenc; *S.* = Dr. Soltész Adolf; *Pont* = Sváb Tivadar; *Th.* = Thury Zoltán.

G. A. *Budapest.* Tehetséges munka, formaérzéke azonban még fejletlen. A tulságos népieskedés bántja az irodalmi nyelvhez szokott ember érzékét. S nem is természetes ennek a forszirozása, mert, ugy-e, ön se beszél igy? Azon a nyelven irjon, amelyen — például — a leveleit megirja.

P. J. Sz. Z. *Hódmezővásárhely.* Általános müveltséget és jó hangot kivánnak, előbb a szinészegyesületben kell vizsgáznia s csak ezután vehetik föl valamely társulat kötelékébe. Születési és erkölcsi bizonyitvány kell a jelentkezéshez. Ha tehetséges, haladhat.

G. J. *Arad.* Az ügynökségek tartják csak számon, ajánlatosabb azonban, ha valamely cég révén tudakozódik.

Vidéki. Az egyetemi beiratkozásokon részt vesz. Egyébként legjobb, ha válaszos levelezőlapon megkérdezi a Tudományegyetem központi irodájától.

Tüz. 1. A tavalyi ujságokban megvan. 2. A szavak jelentése eléggé magyarázza, a „*t*“ és az „*ly*“ között nincs különbség. 3. Hivatalos titok. 4. Megállapodás dolga.

Rónaság. Illetlenségről szó se lehet. A sértés esete csak akkor forog fenn, ha sértő szándék volt a visszautasitásban.

E. M. *Csurgó.* 1. Levélbeli értesitésünk pótlásaképp tudtára adjuk, hogy a kérdezett Nornderneyben tartózkodik még, valószinüleg szeptember első hetében érkezik vissza. Méltóztassék tehát türelemmel lenni. 2. A zongora ügyében az illető ad választ.

Nászuton. Irjon Lipcsey Ádámnak a Magyar Nemzet szerkesztőségébe.

K. Z. *Mező-Kászony.* Két eset lehetséges, vagy elkallódott a levele, vagy elkerülte figyelmét a válaszunk. Sziveskedjék megismételni a kérdéseit.

M. H. Bátran mehetnek együtt.

Lawsonia; **Hiuság**; **Cs.** *Komárom*; **Károly 2**; **Szőke**; **H.** *Ó-Liszka*; **Doktor**; **Forró nyár**; **Vizi**; **T. A.** *Békés-Csaba.* Kérdéseikre szivesen válaszol, a részletekre vonatkozólag felvilágositást ad az emlitett cikk irója: dr. *Weyner* Emil (V. Fürdő-utca 8.), ha hozzá fordulnak.

H. T. *Léva.* Leveléről nem tudunk, sziveskedjék megismételni a kérdését és szivesen válaszolunk.

F. J. *Sümeg.* A mondás szigoruan vett értelmében dehogy illik.

W. J. *Budapest.* A Berlitz-módszert tartják a legjobbnak. A módszer szerint irott könyveket megkaphatja bármely nagyobb könyvkereskedésben.

Habitüé. Ez idő szerint Hódmezővásárhelyen tartózkodik.

S. G. Két szó. (Minden egyes . . .)

B. H. A. *Báttaszék.* Méltóztassék türelemmel lenni; a beérkezett versekre vonatkozólag legközelebb együttes választ adunk.

P. J. *Ó-Becse.* 1. Az elsőt *Goda* Géza, a másodikat *Hajdu* Miklós. 2. Eredetiből. 3. Megállapodás dolga. 4. Mindenestre oda, ahol szükség van reá.

F. A. *Csucsa.* Némely helyütt tizennyolcadika előtt való estén szokásos, másutt meg tizennyolcadikán. Igy Bécsben a város tizennyolcadikán este világitatta ki a prátert.

M. M. *Nógrád-Berczel.* A központi vásárcsarnok közvetitője, a Vámos és Bruszt cég elintézi.

K. M. A történeti szigorlatnak továbbra is tárgya a jogbölcselet.

L. *Szatmár.* Nem.

G. J. *Arad.* Ósrégi evangélikus vallásu család.

H. J. Ha kártya nem fekszik, ütni kell.

Ilonka. *Ujvidék.* 1. A *L'Aiglon* nincs még leforditva. 2. A darabot nem adták Budapesten.

K. B. *Pécs.* A cimtárban nincsen benne a neve. Valószinüleg helytelenül méltóztatott irni.

B. A. *Szőregh* A Vámos- és Bruszt cég (Központi vásárcsarnok) közvetiti.

Sorsjegyekről.

Z. K. *Szeged* 0759—078. számu Jósziv sorsjegye 2 forintot nyert. A többi nem nyert.

G. B. *Kovászna.* 3496—074. számu Bazilika sorsjegye 6 forintot nyert. A többit nem huzták ki.

Zs. A. *Nagybittse.* 5861—013. számu Bazilika sorsjegyét 6 forinttal kihuzták. A többi nem nyert.

L. B. *Debreczen.* 2150—80. számu Osztrák-hitel sorsjegye 360 koronát, a 2285—88. számu Magyar vörös-kereszt sorsjegye 13 koronát nyert. A többit nem huzták ki.

Alontenuovo. *Pécs.* 04358—26. számu Osztrák vörös-kereszt sorsjegyét 1901. julius 1-én 28 koronával kihuzták. A többit nem.

K. E. *Salgó-Tarján.* A Magántisztviselők sorsjátékának nyereményei — ha a huzás után egy hónappal fel nem vétettek, elévültek. Igy mindegy, akár kihuzták, akár nem.

D. H. *Nemes-Bikk*, — **B. I.** *Pelsücz*, — **B. H. S.** *Sümeg*, — **Szerencsi előfizető**, — **K. D.** *Körmend*, — **K. S.** *Putnok*, — **L. E-né** *Debreczen*, — **L. L.** *Rimaszécs*, — **M. L.** *Csikmánton*. — **U. J.** *Csongrád*. — **Sch. M.** *Laskóváralja*, — **S. M.** *Kassa*, — **G. V.** *Kálcz*, — **dr. E. 1901.** sorsjegyeik nem nyertek.

Napirend.

Naptár. Hétfő, szeptember 2. — Római katholikus: Apid ap. — Protestáns: Jusztusz. — Görög-orosz: (augusztus 20.) Sámuel. — Zsidó: Elul 18. — Nap kél: 5 óra 4 perckor. — Nyugszik 6 óra 23 perckor. — Hold kél este 7 óra 26 perckor. — Nyugszik: reggel 8 óra 12 perckor.

A pénzügyminiszter nem fogad

Nemzeti Muzeum. Természetrajzi tár. Nyitva van d. e. 9 órától 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődijjal tekinthetők meg.

Országos Képtár az Akadémiában zárva.

Nemzeti Szalon d. e. 9 órától este 7 óráig. Belépődij 50 fillér.

Iparmüvészeti muzeum zárva.

Teknologiai iparmuzeum d. e. 9-től 1-ig.

Mezőgazdasági muzeum zárva.

A földtani intézet muzeuma zárva.

Közlekedési Muzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12-ig és 3—5-ig.

Az Akadémia Goethe-szobája délelőtt 10—12-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Akadémiai könytár nyitva délután 3 órától 7 óráig.

Egyetemi könyvtár zárva.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

NEMZETI SZINHAZ.

Hétfő, 1901. szeptember hó 2-án.

Bánk bán.

Eredeti szomorujáték 5 felv. Irta Katona J.

Személyek:

II. Endre	Somló	Zászlós ur	Faludi
Gertrud	Fái Sz.	Petur bán	Szacsvay
Ottó	Mihályfi	Myska bán	Abonyi
Bánk bán	Pálfy	Sólom	Mészáros
Melinda	Hegyesi	Bendeleiben	Nagy Ib.
Mikhál	Egressy	Biberach	Gyenes
Simon	Körösmezei	Tiborc	Gabányi

Kezdete 7 1/2 órakor.

VIGSZINHAZ.

Hétfő, 1901. szeptember hó 2-án.

Az „Arany Kakas".

Bohózat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarositotta Fái J. Béla.

Személyek:

Szikra Julis	Haraszthy	Klárika	Nógrády
Fürge Antal	Hegedüs	Dr. Gyárfás	Góth
Dachslmayer	Szathmáry	Müller	Tapolczai
Erzsi	Varsányi	Flóris	Vendrei
Liza	Rostagni	Treszka	Révész
Horváth	Balassa	Körmös A.	Kazaliczky

Kezdete 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Hétfő, 1901. szeptember hó 2-án.

A kis ártatlan.

Bohózat 3 felvonasban. Irták G. R. Sims és Leonard Merrick. Forditotta Salgó Ernő.

Személyek:

Smith	Szilágyi	Tremlett	Boross
Bálint	Ráthonyi	Moulin	Palásthy
Jellicoe Felix	Füredi	Jutsam	Láng Etel
Crump	Mátrai	Hypatia	Aranyossy
Johnson	Karádi	Miss Porter	Sziklainé
Piggins	Giréth	Elly	Bátori

Kezdete 7 1/2 órakor.

Szinházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar szinház összes előadásaira kaphatók és előjegyezhetők: **Bárd Ferenc és Testv.** zeneműkereskedésében Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 656) és Andrássy-ut 2. (Telefon 25—13) sz. a.

NÉPSZINHÁZ.

Hétfő, 1901. szeptember hó 2-án.

Lili.

Énekes szinmü 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Millaud. Forditották Fái J. Béla és Evva Lajos Zenéjét szerzette Hervé.

Személyek:

Plinchard	Szirmai	Bouzincourt	Szabó
Bateliére	Szerdahelyi	Bouzincourtné	Siposné
Hypothese	Kovács	Amelie	Hegyi
Bompan	Horváth	Antonine	
René	Raskó	Victorine	Vidorné

Kezdete 7 1/2 órakor.

FOVAROSI NYARI SZINHAZ.

Hétfő, 1901. szeptember hó 2-án.

Zaza.

Szinmü 5 felvonásban. Irta Berton és Simon. Forditotta Heltai Jenő.

Kezdete 7 órakor.

VAROSLIGETI SZINKÖR.

Hétfő, 1901. szeptember hó 2-án.

A kaméliás hölgy.

Szinmü 5 felvonásban. Irta ifj. Dumas Sándor.

Kezdete 7 1/2 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ.

Hétfő, 1901. szeptember hó 2-án.

Zárva.

ŐS-BUDAVARA

Ma hétfőn, esti 6 órától reggel 4 óráig fényes kivilágitás mellett

nagyszerü uj varieté-müsor

Fél tiz órakor — Fél tiz órakor

Rapoli! a jongleur-király, **Heldenreich repülőbalettje**, a világhirü **Nagel-család** ikariai játéksi és létramutatványai, **Sisters Marigold**, amerikai ének és tánckettős és a többi uj számok.

Az olasz bersaglieri zenekar hangversenye.

A „Folies-Caprice" vendégjátéka.

BEN-ALI-BEY varázsszinháza

Sok más szórakozás.

Belépődij 60 fillér. Gyermekeknek 12 éven alól **20 fillér.** A kedvezményes jegyek minden tőzsdében.

A földalatti villamos éjjeli 1/2 2 óráig közlekedik.

Társaskocsik egész éjjel.

Dr. Farkas Gyuláné

felsőbb leánynevelő-intézete és internátusa

Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 7.

Magasabb tanfolyam a polg. vagy felsőbb leányiskola tananyagát már elvégzett leányok részére. Magyar német, francia, angol irodalom, aesthetika, műtörténet, neveléstan, történelem, természettudományok stb. Kezd. szeptember 10-én. Kiváló tanerők. Előkelő szinvonal. Drezdai rendszer magyar szellemben.

Felvétetnek bennlakók, félbennlakók és bejárók. **Teljes ellátást**, ismétlő órákat, zene- és nyelvtanitást oly **leányok is nyerhetnek, kik más tanintézetet látogatnak**, valamint magántanulók is.

Beiratás naponta 12—1-ig és 3—5-ig. Felvilágositással és prospektussal levélileg is szivesen szolgálunk.

Saison vége miatt

rendkivül

LESZÁLLITOTT ÁR

Szent-Lőrinci

Porcellán fest. ipartelep

Teréz-körut 32. sz.

Dusan aranyozott és remek festésü (6 szem.)

Tea-készlet 3 frt 60.

Mocca service platauval 3 frt 75 kr.
Függő lámpa 1 1/2 m. magas 4 frt 80 kr.
Roppant nagy raktár (6 szem.) diszes

Étkező-készlet 6 forint.

Étkező, magas façon elegáns 8 frt 50 kr.
Étk., Rococo, ibolya virág 10 frt 50 kr.
Étkező, modern, minta nélkül csak szél. arany szeg. 12 frt 50 kr.
Étkező 12 személyre 20, 30 és 35 frt.

Vidéki megrendelésnél kérjük a mintavirágjat vagy szinezetét megnevezni.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE igazgató.

UJ! UJ! UJ!

WOOD és BATES

excentrikus zenészek

Budapesten először

LISE FLEURON

pályadijas párisi szépség

Budapesten először

MORRIS és MORRIS

angol excentrikusok

Budapesten először

Továbbá:

Modl József — Olly Jolly — Miss Kitty

és

Aleitha, Säther, Vendée, Kövessy, Passparts, Rubens, Nightons, Amoros és Werner, Baumann stb.

Kezdete 8 órakor.

Jegy elővételi dij nélkül előre váltható d. e. 10—1-ig a pénztárnál. A kávéházban reggel 5 óráig **Vörös Elek cigányzenekara** hangversenyez.

Ingyen

egy iskolai táskát, aki az

Első

budapesti ruhagyár

főüzleteiben

Angoldivat Károly-körut 16. vagy **Központi** Városháza 6 és 7.

Deutsch Mór és fiainál

iskolai öltönyöket vesz.

Ujdonság:

Széll kabát bélés nélkül 14 forint,

Darányi-esőköpeny

Ko[illegible]öltöny

[illegible]ből 15 frt.

Dreyfus Alfréd

Öt év életemből

(Szenvedéseim az Ördögszigeten töltött rabságom alatt). Dreyfus kapitány sajátkezü rajz- és kézirásaival.

Második teljes kiadás.

Képekkel 230 oldalnyi tartalommal 60 kr.

Beküldése ellenébe bérmentve, ha azonban utánvéttel kivántatik 20 kr.-ral drágább.

Megrendelhető a **Budapesti Napló kiadóhivatalában VIII., József-körut 18.**

A beiratások

SOMOGYI MÓR zongoraművész igazgatósága alatt álló

Conservatoriumokban

Erzsébet-körut 44. és Károly-körut 2.

Zongora, ének, hegedü és az összes tanszakokban,

Naponta 10—1-ig és 3—6-ig mindkét intézet helyiségében eszközöltetnek.

Beiratási dij 1 korona.

Fairbanks

mérleg és gépgyár r.-t.

Budapest, Andrássy-ut 14.

Gyár: **Váczi-ut 156.**

ajánlja:

Szőlő, bor és mezőgazdaságok czéljaira kiválóan alkalmas elismert kitünő mérlegeit.

Megrendelések közvetlen irodánkhoz Andrássy-ut 14 sz. intézendők.

Gazdasági egyesületi tagok tetemes árkedvezményben részesittetnek.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltünően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelmüség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyü állapot megszünjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalságot a nemi életről jóakarattal, őszintén és behatóan felvilágositsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaikat bátran, tartozkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglevő bajokon is tud segiteni, akkor majd megszünik a titkos betegségek létezése.

Ilyen magasztos hivatásu és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hirü intézete (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életről felvilágositást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősődnek, az egész szervezet megszabadul a koranyagoktól, lelki kinjai megszünnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegen biztos és teljes eredménynyel használt gyógymódnál fogva a monarkiában uttörő és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyitja már sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a leg elhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket hugycső-, hólyag-, ideg- és hatgerinc-bajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömléstől gyengült férfierőt (impotenciát), aranyeret, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére különváróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak levélére kimeritő, titoktartó választ (a levélhez csak válaszbélyeget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta délelőtt 9 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).

Cim: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII, Kerepesi-ut 10

Szabadalom.

A m. kir. belügyminiszterium által 1900. évi március hó 21-én 28722. szám alatt jóváhagyott alapszabályok szerint működő és tagjai fölött fegyelmi ellenőrzést gyakorló

Magyar Hites Szabadalmi Ugyvivők Testülete

tagjait, kik azonkivül a m. kir. szabadalmi hivatal, illetve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter fegyelmi fönhatósága alá is tartoznak, mindennemü szabadalmi és ipari[illegible] delmi ügyek elintézésére ajánlja.

A testület tagjai:

Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer) VII., Kerepesi-ut 32. **Bölcskey Pál** V., Fürdő-utca 1. sz. **Kalmár Jakab** (Kalmár J.) VII., Kerepesi-ut 44. sz. **Kelemen M. István** (Kelemen és tsa.) VII. Hotel Royal [illegible] VII., Erzsébet-körut [illegible] **Neufeld Ármin** VIII., József-körut 8. sz. **Schön Fülöp** (Schön F.) VII., Erzsébet-körut 19. **Dr. Szilasi Jakab** (Dr. Szilasi és Bernauer VII., Kerepesi-ut 32.

Ferencz József kabát.

Ferencz József kabát	3 frt
Zsakett	2 „
Pincér kabát	6 „
Gyermek-felöltő	1.50 frt

Népies-osztály.

Rothberger Jakab

IV. Váci-u. 6.

Használt férfiruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, IV., Kristóf-tér 2. Kivánatra a vevő a helyszinén megjelenik.

Izraelita pädagogiumi hallgató, lakás és vacsoráért tanit. Lehetőleg Budán. Cim, a kiadóhivatalban. 9851

Faragott ebédlő és háló berendezés, darabonként is olcsón eladó. VII. **Népszinház-utca** 34. I. 10. 9839

Zongora fekete, keresztnuros, kevéssé használt, diszes kiállitásu 250 frtért eladó. Fodor, Dohány-utca 90. sz. III. em. ajtó 12. Megtekinthető csak reggel 8—9-ig.

Valódi Echo-Phonograph, teljes felszereléssel együtt 20 frt, gyönyörü megzenésitett hengerek, drbja frt 1.50, üres hengerek drbja 80 kr. Sternberg Ármin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosok Phonograph-osztályában, Károly-körut 2. (Kossuth Lajos-utca sarok.) Zenepalota.

A ki hegedüt, cimbalmot, harmonikát, mechanikai hangszereket, vagy zongorát akar venni, kérjen árjegyzéket Sternberg Ármin és testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosoktól Kerepesi-ut 36. mely cég minden cikkről külön illusztrált árjegyzéket küld teljesen dijtalanul.

Zongora, rövid, keresztnuros, kevéssé használt, sürgősen eladó. VII., Kerepesi-ut 64. I. emelet, ajtó 11. Megtekinthető délelőtt 11—12 óráig, délután 2—5 óráig.

Zongora, Kramer-féle, kitünő hangu, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 2—5-ig. Nefelejts-utca 15. I. 11.

Elegáns butorozott szoba, esetleg fürdőszoba használattal lakótárs kerestetik. Sternberg Akácfa-u. 38. I. 10.

Titkos betegségek

mindennemüt, **impotentiát még idősebbeknél is meglepő sikerrel, alaposan gyógyitja**

med. univ. Dr. Fabinyi

v. kórházi orvos, specialista

oly módszerrel, melyet **sok ezer betegnél** biztos eredménynyel alkalmazott számos évi kórházi gyakorlatában.

Biztos siker folytán honorárium utólag is fizethető. Levelekre dijtalanul válasz; kivánatra gyógyszerek. 16678

Lakás: Budapest, VII., Erzsébet-körut 12. I. em.

Bejárat a lépcsőnél. Külön várótermek.

Rendel { d. e. 9—9-ig / este 6—8-ig.

Teljesen uj hordókat 1000-től 6000 literig szállit 6 korona ár mellett 100 literenkint mig a készlet tart **BENKŐ M. PÉCS.**

Erzsi néni Szakácskönyvei

a legnépszerübb és leghasznosabb szakácskönyvek, melyek a szakácsművészet egy-egy ágát meritik ki részletesen és ez idő szerint páratlanul állanak a szakácsművészeti irodalomban.

A hal és vadféle készitése cimü kötet közel 400 receptet a legkülönbözőbb halak, nemkülönben rákok, tengeri rákok, csigák, békák elkészitéséről. — Ára kötve 2 korona.

A tészták könyve. Főtt és sült tészták készitésének gyakorlati kézikönyve. Tartalma: borba való tészták, gombócfélék, metéltek, galuskák és rétesek, puddingok, kochok és kocsonyák, crémek, torták, teasütemények, cukor- és gyümölcsmázok. — Ára kötve 2 kor.

Hogy kell befőzni? A gyümölcs, főzelék stb. befőtt készitésének gyakorlati kézikönyve. Ára kötve 2 korona.

Megrendelhető: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. könyvkereskedésében, Budapest, Andrássy-ut 21. Kapható minden könyvkereskedésben.

Nyomatott a „Pátria" irodalmi ésnyomdai vállalat részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25.